

MAGYARI HÍR

+ 3 lei

Taxa postală plătită în :
aprobărilor Dr. Gen. PTI

Ngs. Ramaszetter Róbert urnak
HUNGARIA Disztér 1-2. BUDAPEST

Primredactor și redactor responsabil:
Dr. Paál Árpád

VII. — 67 (1781) Oradea, 1938. marc. 24

Primcolaborator: **Dr. Gyáriás Elemér**

Állampolgársági jog az új alkotmányban

Írta: **Dr. Bartha Ignác**

Az új alkotmány 11. szakasza szerint a román állampolgárságot meg lehet szerezni házasság, egyenes leszármazás és honosítás (naturalizálás) útján. A honosítást törvény alapján, egyénenként lehet elnyerni. A honosításnak nincsen visszaható ereje. A feleség férje útján, a kiskorú gyermekek szülei révén honosíthatók.

Az új alkotmány fenti szakasza módosítja a régi, 1923. évi alkotmány 7. szakaszát, mely a román állampolgárságnak honosítás útján való elnyerését a minisztertanács hatáskörébe utalta, holott az új alkotmány 11. szakasza a honosítást külön, egyénenként hozandó törvényhez köti, tehát a parlament elé utalja.

Ezzel az intézkedéssel az új alkotmány visszatért az 1923-as alkotmány előtti, az 1886. évi alkotmány rendelkezéséhez, mely szerint a honosítás csak egyénekre szóló külön-külön törvény útján nyerhető el, azzal a különbséggel, hogy akkor a feleség és a honosítás előtt született gyermek nem részesülhetett az így elnyert állampolgárságban. A mai alkotmány alapján: igen.

Az új alkotmány életbelépte folytán, ennek a 98. szakasza szerint, az új alkotmány elvi alapján, az összes törvényeket felülvizsgálják és azokat az alkotmányos rendelkezésekkel összhangba hozzák. Azok a törvényes rendelkezések, melyek ellentétesek az új alkotmány intézkedéseivel, már most hatályon kívül helyezetteknek tekintendők.

Fentiek értelmében az 1924. évi február hó 24-én, a hivatalos lap 41. számában megjelent és a román állampolgárság elnyeréséről és elvesztéséről szóló törvénynek a honosításra (naturalizálásra) vonatkozó intézkedéseit nem létezőknek kell tekintenuünk, mivel azok az új alkotmány 11. szakaszával szöges ellentétben állanak.

A meghozandó új állampolgársági törvény életbeléptéig tehát, újabb honosítási eljárás folyamatba nem tehető.

Kimondja az alkotmány 11. szakasza azt, hogy az új honosítás csak törvény alapján nyerhető el. A törvényeket az országgyűlés két háza hozza meg és a király szentesíti. (Átmenetileg ideiglenes intézkedéseket akar a kormány tenni e tárgyban).

A kérdés az, hogy vajjon a már folyamatban levő honosítási ügyekre kihat-e ez az új rendelkezés, avagy azok eljárása befejezendő a régi törvény rendelkezései szerint?

Az állampolgársági törvénynek a honosításra vonatkozó intézkedései ellentmondanak az alkotmány 11. szakaszának, az alkotmány 98. szakasza pedig az ellentmondó törvényes intézkedéseket azonnali hatállyal törölte. Ennélfogva a már meg is kezdett, de be nem fejezett honosítási eljárásokat megismétlendőknek tartom; persze hozzátéve azt, hogy az országban eltöltött idő, úgynevezett „stagiú” beszámítást nyer, a 7. szakasz 3. pontja szerint.

A honosítási eljárás befejezettnek tekintendő, amidőn a honosított új román állampolgár esküt tett, a honosítási (naturalizálási) napló a hivatalos lapban megjelent és az állampolgársági oklevél részére kiadott.

Intézkedés fog életbe lépni, avagy maga az új állampolgársági törvény rendelkezni fog

Nyelvhasználati rendelkezés Bessarabia egyik vidékén

Az **Universu** kívánja, hogy a rendelkezést az egész tartománya kiterjesszék

Bucuresti. Saját tud. A Bessarabia területén működő egyik hadtestparancsnokság az ostromállapotról szóló törvényre hivatkozva rendeletet bocsátott ki a hatósága alá tartozó vidék nyelvhasználatáról.

Mint az „Universul” írja, a hadtestparancsnokságnak ez a rendelkezése előírja, hogy az állami hivatalnokok, az iskolák növendékei, a tanárok szolgálati idő alatt csak románul be-

széljenek. Ezt az intézkedést e rendelet kiterjeszti a kereskedelmi alkalmazottakra is, akik eszerint kötelesek az üzletekben a románul tudó vásárlókkal románul beszélni és csak abban az esetben van számukra megengedve az orosz nyelv használata, ha valamelyik vevő nem ismerné az állam nyelvét. Az „Universul” követeli, hogy a hadtestparancsnokság rendelkezéseit egész Bessarabiára terjesszék ki.

Negyven tisztviselő szükségtelemmé vált a képviselőház hivatalaiban

Bucuresti. Saját tud. A kormány minden vonalon megkezdte a takarékoság elvének végrehajtását és a felesleges, létszámfeletti, vagy az idősebb tisztviselők nyugdíjazását. Így most **Bratescu Voinesiti**, a kiváló író, aki a képviselőház vezértitkára is volt, e minőségé-

ben április elsejére nyugdíjazták és ezt az állást megszüntették a képviselőháznál. Ugyan-
csak április elsejével nyugdíjba küldték a képviselőház 40 szükségtelen tisztviselőjét, köztük 7 szolgálati igazgatót is.

A községi és városi közüzemek állami központosítása

Bucuresti. Saját tud. A belügyminisztérium azzal a tervvel foglalkozik, hogy az egész ország községi (városi) vállalatait központi vezetés alá helyezik. E célból a belügyminisztériumban külön osztályt fognak létesíteni és a községi vállalatok az önkormányzati intézményekhez hasonló szervezetet fognak kapni.

A KÖVETÉ KINEVEZETT BLAGA LUCIAN KÖLTŐ ELUTAZOTT DIPLOMACIAI ÁLLOMÁSHELYÉRE.

Bucuresti. Saját tud. Mint ismeretes, **Blaga Lucian**, a kiváló román költőt, ki a Goga-kormány alatt külügyi államtitkár volt,

Románia lisszaboni követévé nevezték ki. **Blaga Lucian** szerdán utazott el Bucurestiből, hogy elfoglalja állomáshelyét.

JORGA ÁLLAMMINISZTER NEM UTAZIK OLASZORSZÁGBA.

Bucuresti. Saját tud. Egyes lapok azt írták, hogy **Jorga** professzor és államminiszter Olaszországba utazik. A „Neamul Românească” hivatalos közlése szerint ez a hír nem felel meg a valóságnak. Nem volna megengedhető, — írja a lap, — hogy a mai körülmények között egy államminiszter elhagyja az országot.

mindenesetre azokra nézve, akiknek ügyük folyamatban van.

Elénkbe táruul azonban azoknak az ezreknek a lehetetlen helyzete, akik hibájukon kívül, az 1924. évi állampolgársági lajstromok összeállításánál, azokból kimaradtak. Mi lesz ezekkel, hogyan fognak ezek, a különben őslakó magyarok állampolgársághoz jutni?

Az új állampolgársági törvénynek első és legfontosabb kötelessége leendő, hogy módot nyújtson mindazoknak az őslakó magyaroknak, akik hibájukon kívül az állampolgársági lajstromból kimaradtak, miszerint a lajstromba magukat fölvetethessék és teljes jogú állampolgárokra válhassanak.

Az új alkotmány életbelépte előtt megjelent királyi szöveg fennhangoztatta, hogy a századok óta Románia földjén lakó másfajú

népeknek egyenlő bánásmódot biztosít az alkotmány.

Egyebet nem kérünk. Egyenlő bánásmódot. Módot ahhoz, hogy jogainkkal élhessünk, mert kötelezettségeinket száz százalékgig teljesítjük.

A mai rendkívüli törvényhozó, mielőtt még az ország parlamentje összeülne, rendelet-törvény útján kellene, hogy rendezze ezt az égető kérdést. Módot kellene nyújtani a román néppel együtt élő magyaroknak, hogy ősjogukat érvényesíthessék és az egyszerű formahiba miatt ne legyenek hazátlanok, jóllehet ezen a földön élnek, ahol születtek, ahol ősük éltek, ahol mindnyájan otthon vannak.

Reméljük, hogy a kormány a magyarságnak ezt az igen fontos kérését teljesíteni fogja és ezzel az intézkedésével megnyugvást fog kelteni a széles magyar rétegekben.

A hivatali szolgálat ideje alatt szerzett betegség jogcím a nyugdíjra

A Semmitőszék elvi jelentőségű döntése egy nyelvvizsgán elbuktatott és nyugdíj nélkül elbocsátott postatisztviselőné ügyében

Timisoara. Saját tud. Boros Mária postai főtisztviselőné azok közé tartozik, akiket 1936 június 1-én elbocsátottak, mivel az 1934-ben tartott nyelvvizsgán nem kaptak megfelelő osztályzatot.

Az akkor már súlyos beteg Boros Mária közigazgatási keresettel támadta meg a szolgálatból való elbocsátását és Fehér Krisztof dr ügyvéd, nyugalmazott táblai elnök útján azzal indokolta meg keresetét, hogy a tisztviselői törvény végrehajtási utasításának 31. paragrafusaiban előírt nyelvvizsgát már 1924-ben sikeresen letette; hogy különben is tudja a hivatalos nyelvet abban a mértékben, amely hivatali teendőinek ellátására képessé teszi, aminek bizonyítására szakértő alkalmazását és személyes meghallgatását kérte; hogy a posta szervezeti törvény 54. paragrafusa értelmében csak a fegyelmi bíróság lett volna illetékes a nyelv nem tudása folytán állított szolgálatképtelenség megállapítására és hogy súlyos betegségben szenvedvén a nyugdíjtörvény szerinti nyugdíjazási eljárásért kérte. Az folyamatban is van, sőt a megyei orvosi bizottság meg is állapította a betegség miatti szolgálatképtelenségét, de a felettes hatóság nem juttatta el a szolgálatképtelenséget megállapító jegyzőkönyvet a nyugdíjpénztárhoz.

A timisoarai tábla alaposnak találta a kereset két utolsó indokát, helyt adott a keresetnek s kötelezte a közlekedésügyi minisztériumot és a postafőigazgatóságot, hogy Boros Mária-t helyezze vissza az 1936 június 1-én volt jogába és tegye meg a szükséges lépéseket, hogy a nyugdíját megállapítsák.

Ezen határozat ellen úgy a minisztérium, mint a postafőigazgatóság, valamint a telefonársaság is — amelynél Boros Mária legutóbb be volt osztva — semmisségi panaszt adtak be.

amelyeket kétszeri elhalasztás után március 21-én tárgyalta le a Semmitőszék harmadik szekciója és a tárgyalás után hozott határozatával elutasította az alperesek semmisségi panaszait.

Ezzel a legfelsőbb bíróság elvileg eldöntötte annak a számos tisztviselőnek a sorsát, akiknek betegsége az orvosi bizottság által lett megállapítva, de nyugdíjigényüket még sem ismerték el azzal, hogy nyugdíjigényük csak 57 éves korukban nyílik meg. Holott a szolgálati idő alatt szerzett betegség, amely a tisztviselőt szolgálatképtelenné teszi, tekintet nélkül a szolgálati időre és korra, ópoly erős jogcímet biztosít a tisztviselőnek a nyugdíjra mint akár a teljes szolgálat, vagy az 57 éves kor.

Szigorúan ellenőrzik a cégtáblarendeleletet és letörlik az árüzérkedést

Bucurestiből jelentik: Az árüzérkedés letörését irányító központi bizottság elhatározta, hogy utasítja az összes ipari- és kereskedelmi felügyelőket, valamint az illetékes közhivatalnokokat: haladéktalanul készítsenek kihágási jegyzőkönyvet minden olyan esetben, amikor megállapítják, hogy a cégtábla-használatra és ármegállapításra vonatkozó legutóbbi intézkedéseket megszegték. Tisztázták, hogy olyan cégeknek, amelyek részvénytársasági alapon működnek, nem követelik meg a tulajdonosok névének kiírását, ami lehetetlenség is lenne. Min-

denesetre azonban a cégtáblán meg kell jelölniök, hogy részvénytársasági alapon működnek. Elhatározták, hogy behalóbbá teszik a só és kőolajárak, valamint az összes közszükségleti cikkek forgalmi árfojlyamának ellenőrzését. Különös eréllyel járnak el a tűzifa-árrágitás megállapítás esetén.

ESEMÉNYSZAMBA MEGY olaszországi társasulazásunk, amit ezidén az Eucharisztiikus Világkongresszussal kapcsolunk össze. Kísérje figyelemmel a lapjainkban megjelenő részletes tájékoztató közleményeket.

Üzent a föld

Irtó: Kinizsi Andor

Székfűzve izzott a nap.

Dél volt.

A falu felől, ahol a kis akácok pilledten lapultak a hágyaszói hőségben, most halk hangzásokkal indult el a sárga rónákon át, Tüske Mihály, a rancos arcú öreg, egy percre levetve az fejéről a viharvert, napszitta kalapot és bütykös ruhát, csupacsont kezével keresztet vetett magára.

— Húzzák... — mondta csendesen és a mellette álló urára nézett.

Bori Gábor nem felelt, nem mozdult.

Csak állt a rekkenő melegben, mint egy baráncz ezüst bronzszobor, fedetlen fejét alája tartva a tűző napsugaraknak. Szeme feketén meredt a biztatások rengetegére, amelyek súlyosan és komolyan bolygattak már, amint egy-egy fuvalat, sziszellőcske megborzolta kalászos hátukat. Egyebkent némaságba dermedt volna a tal, ha valahol egy nekibusult tücsök nem nyekergette volna hágyadi hegedűjét.

— Hé! mulva itt az idő — szólalt meg újra Mihály —, aztán kezdhetjük. Az idén jól fog fizetni az áldás, hála Istennek.

— Igen.

Mindössze ennyi volt a felelet. Bori Gábor keményre fogott szájából tompán hullott ki a szó. Apja, nagyapja, dédapja ugyanígy bámulhatták egyszer a táblák aratás előtti szépségét, de azoknak több melegség ragyoghatott a szemükben. Bori Gábort még nem érdekelte ez.

Megrendülve csodálta a föld teremő misztériumát, de sohasem tudta megérteni a szántóvető emberek alázatos leborulását az örök csoda előtt. Őt már városban iskoláztatta az apja, odanót szívének minden idegszálával az aszfalt, a zsilvák és a magashakúzó kőházak közé. Mikor az avya meghalt, éppen csak leszaladt a birtokra, körülnézett, aztán mindent rábított a régi, ki-

próbált emberekre. Neki csupán az volt a fontos, hogy a jövedelem, a pénz minden évben meglegyen és ha netán valami zökkenő akad, hát adott kölcsön a bank. Ment minden a maga útján, csak a telekkönyvben sűrűsödtek a betűk.

Most hirtelen megmozdult.

— Eladom — mondta élénken és az öregre tekintett.

— Miit? — hördült ki Tüske Mihályból a rémület. — Gábor úr, azt nem lehet! Nem szabad! Ugy-e, csak tréfál az úr?

— Nem. Hafároztam. Eladom. Ez a termés még az enyém, de jövőre már más fog aratni. Bizony, Mihály.

— Az Istenért, ilyen nem csinálhat a tekintetes úr! — riadozott az öreg és öntudatlanul először szólította meg így harmincöt éves urat.

— Micsái, öreg! Csak gond, taradság van vele, meg nem is nekem való. Nem értek hozzá, és egészen mást tanultam. A pénzen, ami majd megmarad, ügyvédi irodát nyitok a városban, az lesz az én kenyerem. Azt szeretem, ez meg nyűg volna mindig a nyakamon.

— Tekintetes úr, a földet nem szabad elhagyni! — szölt keserűen Mihály. — En nem szólok bele a dologba, de annyit mondom, hogy a föld a legnagyobb szépség, a legdrágább kincs, amiből szeretettel kell közeledni, de eladni nem lehet. Soha! A földnek szíve van, ereje van és ha Gáborúrfi ezt nem érzi, akkor nem a föld a hibás...

— Lehet — felelte únottan Bori Gábor. — De ez már engem nem érdekel.

Azzal gyorsan, mintha menekülné, megindult a fák árnyékában várakozó kocsi felé. Öreg Mihály szívszorongva ballagott utána. Kezeféjével izzadó homlokát törülgette, amelyen hideg gyöngyöket vert a szomorú rémület...

Az egész napi sötétben, fűzésben nem fáradt el, de most a keserű hirre megbénuult a Juli néni keze. Rádtan csodálkozott Mihályra:

— Elaggya?! Teremtőm, mi lesz vele, mi lesz velünk?!

— El — kongta az öreg. — Így határozott.

— Talán... talán már este is azért gyűnnek a vendégek?

— Biztosan búcsúzni akar tőlük.

A tűzhejlen sercegtek, rotyogtak a fazekak.

— Negyvenöt éve szolgálom a Boriakat és most mindennek vége! — sóhajtott öreg Mihály és nehezen letette magát a székre.

— De miért, én Istenem, miért? — jajongott Julinén, azonban választ már nem kaphatott, mert ebben a pillanatban sötét árnyék vetült fel a tornácra.

— Gábor úr! — sóhajtott könnyesen az öregasszony.

A fiatalember vidáman kukkantott be.

— No, Juli lelkem, aztán kitégyen ám magáért, mert este ugyancsak sokan kóstolják meg a kezefőztjét. Az egész szomszédságot meghívtam vacsorára. Ezek pedig nagyon értenek ám a jóhoz. Mihály, maga meg gondoskodik a itairól, szódáról. Minden jól be legyen hűtve, a városban elég jég van a pincében?

Mihály már tisztességtudóan állt, úgy felelte: — Hát nem sok akad, mivel hogy itthon sose volt háztartás, hát nem is tettünk el elegendőt. Az úrúf mindíg a városban élt...

— Pár üveg pezsgőnek is kell lenni valahol — vágott közbe a fiatalember, — szedje elő és törülgesse meg az üvegeket. Ha már olyan lesz a hangulat, felbontjuk. Nem érdemes tovább tartogatni.

— Igenie — mondta Mihály. — Értem. Minden rendbe lesz.

Aztán lassan kikászolódtott a tűző napba. Ment a pince felé.

Talán fél három lehetett.

Ebben a pillanatban apró szelecske szaladt végig az udvaron. Tollpíhét, könnyű szalmát, megymást kapott fel, parányi por szállt a nyomában, aztán elült. A baromfi-udvarban azonban különösét rikkantott a kakas, hogy a tyúkok, a jércék ijedten szaladtak össze. Bori Gábor mindebből nem látott semmit sem, öreg Mihály azonban fele útján megtorpant. Az égre kaptá

Az angol kormány napokig tartó külpolitikai tanácskozásai

Nagy előkészületek Chamberlain miniszterelnök csütörtöki beszédére. — A minisztertanács az új kötelezettségvállalás ellen

Anglia csak az esetben hajlandó az európai szárazföldön fegyveresen beavatkozni, ha Németország megtámadná Franciaországot

Londonból jelentik: Az angol kormány kedden minisztertanácsot tartott, amelyen Chamberlain ismertette az alsóházban csütörtökön elmondandó beszédének anyagát. Szerdán még egy minisztertanács lesz és ezen adják meg a végső hozzájárulást Chamberlain külpolitikai kijelentéseéhez.

A „Press Association“ a keddi minisztertanácsal kapcsolatban a következőket írja:

— Mióta a németek bevonultak Ausztriába, az európai események olyan gyorsan fejlődnek, hogy Anglia külpolitikájának teljes áttekintése és esetleges módosítása vált szükségessé. A kormány külügyi bizottsága jelentést tett a minisztertanácsnak a dominiumok megjegyzéseiről és az érdekelt fővárosokban akreditált angol követek és nagykövetek jelentéseivel is foglalkozott. Chamberlain csütörtöki politikai nyilatkozata körülbelül a következő pontokon épül fel:

1. *Tekintettel a gyorsan változó és bizonytalan helyzetre, az angol kormány a jelen pillanatot nem tartja alkalmasnak arra, hogy határozott és kötelező ígéretet tegyen akár Csehszlovákia, akár Spanyolország tekintetében. A kormány elhatározta, hogy teljesíti Csehszlovákiával szemben összes fennálló kötelezettségeit, de jelenleg nem adhat katonai segítségnyújtásra vonatkozó különleges biztosítékokat.*

2. *Spanyolországgal szemben a kormány fenntartja a benemavakozás politikáját, de a semlegességi bizottság munkájának haladása nyilván megszűnt és kevés kilátás van arra, hogy a közeljövőben egybehívják.*

szemét és vizsgálandó kezdett.

A nap még ontotta rekkenő sugarait, de messze az ég alján valami szürke csík kezdett már felkúszni. Az előbbi szellőt újabb szél követte, amely hűvös legyintést hozott magával.

— No ne! — morgott izgatottan Mihály. — Tán csak nem vihar? ...

Akkor már potyogott a kőre is a fáról. Rázta a szél.

Percek alatt sötét lett az égbolt. A kis fuvallatra susstorgó fűvélés jött, amely mind jobban erősödött és Juli néni még el sem tudta mormolni a Miatyánkot, már itt is volt a vihar. Zengő harsonások rohantak végig a földeken és zúgó erejük alatt mélyen meghajolt mindenütt a tábla. Aztán kövér cseppek kezdtek kopogni, szakadt az eső, amelybe pergőtűz szerű ropogással vegyült a jég. Ömlött, bóbolyt az ég, mintha kegyetlen ítéletet hajtott volna végre.

Félóra múlva sárba tiporva rogyott le az egész határ ...

Juli néni sírdogálva bámult ki a hidegre vált délutánba és teljesen megfélemedezett arról, hogy a háta mögött leég a liba. Óreg Mihály a tornác alatt zihált, szeméből vékonyan csurgott a könny. — Igen ... vége mindennek ... — motyogta.

Bori Gábor az úri szoba ablakából távesővel nézett a messzeségbe. Arca szürke volt, szívét valami jeges rémület szorította össze és amikor leengedte kezét, majdnem földre ejtette a távesővet.

— Most már be lehet hűteni az italt ... Van elég jegünk ... — suttogta, szinte hangtalanul. Még nem értette teljesen, hogy mi történt, de szája önkéntelenül a Mihály szavait ismételte:

— A föld nem hibás ... a földnek szíve ... ereje van ...

Csak állt mozdulatlanul, miként apja, nagyapja állhattak, amikor jégverés zúgta össze az életet. Ugyanazt érezte, amit akkor azok: a föld üzent! És már tudta, hogy rá itt most nagyon nagy szükség lesz és ő ezt a földet sohasem hagyhatja el többé ...

3. *Németország. Ausztria beolvasztása befejezett tény. A tervezett angol-német megbeszélések megindítása a jelen pillanatban nem időszerű.*

4. *Olaszország. A megkezdett angol-olasz megbeszélések kielégítően haladnak.*

Az „Ewening Standard“ Chamberlain várható kijelentéseiről nagyjában ugyanezeket mondja. A német-osztrák kérdéssel kapcsolatban hozzáteszi a fentiekhez, hogy a szovjetkormány az a felhívása, hogy a nagyhatalmak közös értekezleten beszéljék meg Németországgal szemben Ausztria beolvasztása miatt indítandó eljárást. — időszerűtlen és nem fogadható el. Franciaország tekintetében Chamberlain továbbra is hangoztatni fogja a barátság és együttműködés fenntartását, valamint vállalt kötelezettségeinek teljesítését. Új kötelezettséget azonban nem vállal.

A radikális irányzatú „Star“ szerint Chamberlain csütörtökön ki fogja jelenteni, hogy Anglia az európai szárazföldön csak az esetben hajlandó fegyveresen beavatkozni, ha Német-

Kövér vagyok és ezért

Minden zacskóban van egy jubileumi pályázat szelvény.

ország megtámadja Franciaországot, mert ezzel már Anglia biztonsága is veszélyeztetve volna. Az „Ewening News“ szerint Chamberlain határozott formában kifejezi azt a kívánását, hogy a prágai kormány orvosolja a német kisebbségek sérelmeit és ezzel segítse elő a bajok forrásainak megszüntetését.

TONNASZAMRA ÉRKEZIK OROSZ ÉS EGYÉB KÜLFÖLDRŐL AZ ARANY LONDONBA.

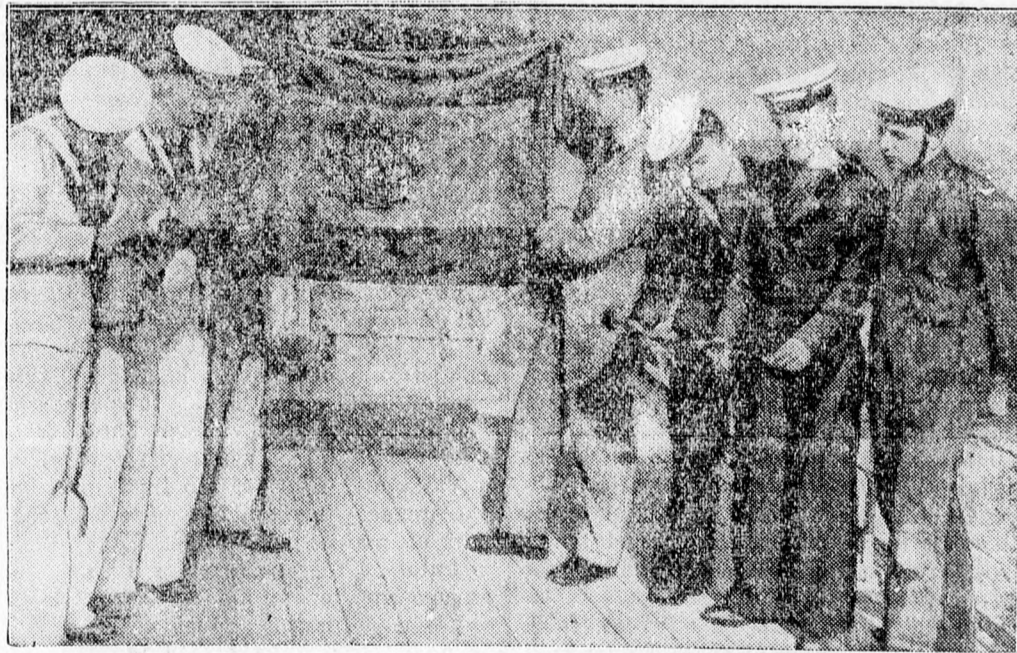
Londonból jelentik: Kedden 11 tonna arany érkezett Londonba hat bérelt repülőgépen és 5 tonna egy orosz hajón. Az elmúlt 10 nap alatt csak repülőgépen 41 tonna aranyat vittek Londonba.

Katalonia és Franciaország

A katalán kormány cáfolja a csatlakozás híreit. A marxista diákszövetségek katonai mozgósításra összeírják a tizennyolcéveseket

Brüsszelből jelentik: Az itteni szocialista körökben és egyes lapokban is az a hír terjedt el, hogy a katalán kormányzótanács ki akarja kiáltani a Franciaországhoz való csatlakozást. A katalán kormány cáfolja a hírt és hangoztatja, hogy Katalonia nem szakad el a köztársasági Spanyolországtól.

Bilbaoból jelentik: Barcelonai jelentés szerint a katalán népfreont elrendelte, hogy a marxista diákszövetségek kötelesek jegyzékbe foglalni az összes 18 évet betöltött ifjakat, akik alkalmasak katonai szolgálatra és rövid időn belül mozgósíthatók.

A „Balears“ nemzeti spanyol csatahajó lobogója egy angol hajón. Mint ismeretes, a Balears bombázták a spanyol köztársaságiak. Az angol hajó a spanyol nemzeti csatahajó lobogóját kimentette a tengerből.

A transsilvániai telefonelőfizetők számára, a jövő héten kerül nyomás alá

a telefonkönyv

Azoknak

az új telefon-előfizetőknek

a neveit, akik legkésőbb március 26-ig, azaz szombatig előfizetnek a telefonra, bevezetik az új telefonkönyvbe.

Felkérjük mindazokat, akik a mostani telefonkönyv beírásain valamit

változtatni óhajtának,

hogy ezt a kívánságukat legkésőbb március 23-ig, szerdáiig közöljék a Telefon hivattal:

Oradea, Bulv. Reg. Ferdinand 2.,

ahol mindenféle változtatást ingyen eszközölnék.

Amagyarországi parlament megkezdte az új választójogi törvény tárgyalását

Horthy Miklós kormányzó könnyebb természetű megbetegedése

Budapestről jelentik: A képviselőházban Lányi Márton a választójogi vitát előadói beszéddel vezette be. Foglalkozott a választójogi történetével az elmúlt évszázadokban, utalt a titkos választójogi törvény beiktatásának eddigi részleteire, majd méltatta a mostani javaslatot, mely a titkosságot az egész vonalon bevezeti. Ez az új helyzet főleg a polgári társadalom sorsára járhat nagy kihatással, miért is a polgári összefogást kötelezően írja elő. Szükséges, hogy az építő rétegek kellően felkészüljenek és ellenhatást tudjanak kifejteni a tömegek terrorjával szemben, főleg amíg a lakosság minden rétege megfelelő kulturális intézkedé-

sekkel, szociális és gazdasági törvényekkel, a műveltség emelésével kellő politikai iskolázottságra tesz szert. Az előadó ezután ismertette a javaslat részleteit, különösen kiemelve azokat a rendelkezéseket, amelyek ellen semmi kifogás nem hangzott el és azokat, amelyek az elhangzott kritikai megjegyzések alapján változtatáson mentek át. Utalt Széll belügyminiszternek a kormánypart értekezletén kifejtett álláspontjára egyes módosításokkal szemben.

Budapestről jelentik: A kormányzó könnyebb természetű lázas meghűléssel megbetegedett és orvosi jelentése szerint 2-3 napig ágyban kell maradnia.

Mammut-csontokat találtak a Bega homokjában

Timisoara. Saját tud. Érdekes lelet került a közeli napokban a timisoarai múzeumba. A lelet egy csontdarab, ősrégi állatorvosi maradványa és pedig mamutlábszár. A csontleletet Darányi György földbirtokos szerezte meg begai homokszedőktől s felismerve annak értékét és érdekességét, méltó helyre juttatta: odaajándékozta a múzeumnak.

Ősállatok maradványa egyébként nem éppen a legritkább lelet a Banatban és ha időről-időre csak egy-egy csontdarab, lábszár, vagy állkapocs kerül felszínre, ez is elegendő bizonyíték arra, hogy Timisoara környékén bajdan ősállatok csatangoltak.

Erről a lábszárcsontról, amelynek felső és alsó bütyke hiányzik és töredékében mindössze hatvan centiméter, nem lehet teljes bizonyossággal megállapítani, hogy milyen korból származik s azt sem tudhatják, hogy a föld

mélyében hol feküdt eddig. Az a körülmény, azonban, hogy ilyen ép állapotban van, azt bizonyítja, hogy valamely alámosott partrésztől sodorta el a Bega vize.

Tudósok, akik a Banat kialakulásával foglalkoztak, megállapították, hogy valamikor, amikor még világrésziünk folyórendszere nem alakult ki, ezen a vidéken hatalmas tengeráradat terült el. A panoniai tenger a Bazias és a Vaskapu közötti részen lassacskán leapadt s a sóstenger helyét idővel ódeszvi tenger foglalta el, majd az is kiapadt. Ekkor kezdett kialakulni a folyórendszer s a vizek hordalékanyaga megkezdte a mai Banat talajának építését. A tudósok szerint a geológiai harmad és negyedkor találkozásánál ide vonultak az állatok is. Ennek révén sok régi csontdarab található a timisoarai múzeumban és oda került most ez az új lelet is.

Nagy ellenzéke volt a Blum-kormány első pénzügyi javaslatának

Párizsból jelentik: A képviselőház az első pénzügyi javaslatot, mely a Francia Bank által az államnak nyújtható előlegekről intézkedik, 343 szavazattal 243 ellenében elfogadta. Az önkormányzati nemzetvédelmi pénztárnak előlegekről szóló javaslatot 379 szavazattal 130 ellenében fogadta el a képviselőház.

Nincs elegendő állatorvos

Az állatorvosi kar románosításának kérdése

Bucurestiből jelentik: A romániai állatorvosok egyesülete kongresszust tartott, amelyen az állatorvosi kar arányosításának kérdésével is foglalkoztak. Megelőzően G. C. Constantinescu, az Állattani Intézet igazgatója tartott előadást és rámutatott arra a rendkívül káros helyzetre, hogy az állatorvosi fakultás súlyos anyagi nehézségekkel küzd. A fakultásra nem vehetnek fel nagyobb számban hallgatókat, holott az állatorvosok jelenlegi létszáma egyáltalán nem elégséges. Az országnak sokkal több állatorvosra lenne szüksége, mint amennyit a fakultás a jelenlegi körülmények között nevelni képes, mert mindenfelé nagy hiány mutatkozik állatorvosokban.

Ezután a kongresszus rátért az állatorvosi kar arányosításának kérdésre és a kérdésben az alábbi határozati javaslatot fogadta el:

1. Az ország állatorvosai nem tartják normálisnak, hogy a karban a román elem alól maradjon a kisebbségekkel szemben és megállapítják hogy ez a nem normális helyzet részben a háború után bekövetkezett állapotok miatt alakult ki.

2. Az állatorvosi kar azt hiszi, hogy ezt a helyzetet nem lehet tovább tűrni, különösképpen, mert a románságtól idegen elemek állami, városi és községi vezető hivatalokban, sőt a közoktatásban is ülnek, ahol a jövő nemzedék nevelését nemzeti szellemben és a nép magas érdekeivel összhangban kell vezetni.

3. Hozzájárul az állatorvosi kar romanizálásához és a nemzeti etnikai elem térhódításának előmozdításához.

A fenti megállapítások után a kongresszus mint megvalósítandó feladatokat, a következőket javasolja:

a) Megakadályozását annak, hogy idegenek hatolhassanak be az állatorvosi karba, akár ellenőri megyei, vagy községi állatorvosi minőségben, vagy pedig az állatorvosi fakultásokra. A kongresszus szükségesnek tartja a szerzett jogok tiszteletben tartását azon kisebbségi állatorvosokkal szemben, akiket a románok egyesülése már ezen a területen talált és akik nemcsak a nyugalomba kerülnek a szolgálati éveik elismerésével.

b) Léptessének életbe szigorubb ellenőrzést a külföldön szerzett diplomák nosztrifikálásánál és módosítsák a működési vizsgákra vonatkozó törvényt.

c) A háború után szerzett összes nosztrifikálások felülvizsgálása.

P. Gyéressy Agoston

**Uram,
nem vagyok méltó**

Fűzve 60 lei.

Az eucharisztia lelkigyümölcseinek kimélyítésében nagy szolgálatot tesz minden — komoly lelkiéletre törekvő — katolikusnak P. Gyéressy Agoston, a nemrég visszatelepített pálos-rend tagja ezzel a könyvével, amelyben — a mindennapi szentmisék imáiból merítve — elmélkedések formájában a liturgia örök-szép szövegeinek eucharisztikus vonatkozásait ragyogtatja bele az olvasó szürke hétköznapi életébe.

Kapható könyvosztályunknál.

Ausztria aranykészletei és menekülő emberei Angliában

Kérdések és válaszok az angol alsóházban. — Az aranykészleteket nem foglalják le, a menekülőknél csak válogatva adnak menedékjogot

Londonból jelentik: Az alsóház keddi ülésén Mander képviselő kérdezte Chamberlain miniszterelnöktől, hogy mi lesz az Angliában levő osztrák aranykészletekkel?

Chamberlain így felelt: A bankok e vagyont tekintetében azt az utasítást követik, amit a vagyontulajdonosai adnak.

Mander ezután azt kérdezte, hogy nem lehetne-e az osztrák aranykészletek Németországba szállítását meggátolni s az angliai osztrák tartozások egyenlítésére fordítani?

Chamberlain: Erre nincs semmi jogunk és hatalmunk.

Mander képviselő ezután arról tett kérdést, hogy Anglia befogadja-e az Ausztriából menekülőket? A kérdésre Sir Samuel Hoare belügyminiszter felelt. Elmondotta, hogy Angliának régi elve a menedékjog megadása a politikai menekültek részére. Ez elvhez hűen jóindulatú megfontolás alá vesznek minden egyes kérvényező, aki politikai vagy faji okokból hazáját elhagyni kényszerült és Anglia területén letelepedésért folyamodik.

— Másrészt — mondotta a belügyminiszter, — súlyos belső bonyodalmakra is vezetne, ha nem fontolnák meg, hogy az elhelyezkedési lehetőségek figyelembevételével válogatatosan mindenkinél betelepülést engedjünk. Kerülni akarjuk, hogy olyan benyomást keltsünk, mintha bármiféle menekült előtt nyitva áll a kapu. A tudomány, a művészet, az üzleti és ipari élet kiválóságait azonban Anglia szívesen befogadja.

Palmer képviselő közbeszólt: Akkor is, ha nincsen pénzük?

Hoare miniszter: Ismétlem, hogy minden egyes esetet jóindulatú elbírálásban részesítünk.

Wilkinson képviselő szólt közbe: A kormány hajlandó lesz-e a betelepülni akarókat belső kezesek figyelembe venni?

Erre Hoare miniszter kijelentette, hogy a kormány az összes vidékekről összefratja az elhelyezkedési lehetőség adatait. Ezek alapján előre tájékoztatást nyújt azoknak, akik betelepülni akarnak.

LENGYELORSZÁG VÉDEKEZIK A ZSIDÓ VISSZAVÁNDORLÁS ELLEN

Varsóból jelentik: A kormány előtt törvénytervezet fekszik, melynek célja az, hogy

az Ausztriában letelepedett zsidók visszatérése elől elzárja az utat. Közel 10 ezer azoknak a Lengyelországból elszármazott zsidóknak a szá-

Az ötéves gazdasági terv útnakindítása Magyarországon

Imrédy Béla miniszter szerint az osztrák események a végrehajtást nem zavarják. — A zsidó-kérdés a magyar kormány-pártban és a magyar főváros vezetőpártjában

Budapestről jelentik: A nemzeti egység pártjának keddi esti értekezletén Kánya külügyminiszter ismertette a külpolitikai helyzetet. Széll belügyminiszter pedig a szerdán parlamenti vita alá kerülő választójogi törvényjavaslatot ismertette. Imrédy Béla gazdasági miniszter az ötéves gazdasági terv végrehajtásának részleteiről tájékoztatta a pártot. Bejelentette, hogy az osztrák események a terv végrehajtását nem gátolják. A kormány bizonyos időközönként több kölcsönt bocsájt ki és racionalizálni kívánja a termelést. A kormány gátat vet az árspekulációnak és a beruházási terv megvalósítása céljából olyan intézkedések történnek, hogy a nemzetnek ebből az erőfeszítésből senki se nyereszkedhessen.

Makkay János rámutatott arra, hogy Darányi miniszterelnök győri beszédében a zsidó

kérdéssel foglalkozott és fontos kijelentéseket tett ennek a kérdésnek lényegéről. Indítványozta, hogy a párt alakítson bizottságot, melynek az lesz a feladata, hogy ezt a kérdést tanulmányozza és a kormányt javaslataival, esetleg tanácsaival támogassa. Az értekezlet elhatározta a bizottság megalakítását és kimondotta, hogy a bizottság tagjait a legközelebbi ülésen választják meg.

Budapestről jelentik: A keresztény közéleti párt keddi esti értekezletén Petrováczy Gyula a zsidó kérdéssel foglalkozott. A kérdés megoldása céljából kormánybiztos kiküldését kérte, hogy ne a miniszterek, hanem azoktól független szerv keresse ennek a kérdésnek megoldását. A javaslat az értekezleten általános helyesléssel találkozott.

A bécsi csehek magatartása az ausztriai népszavazásban

Göring körútja az osztrák városokban. Cáfolat a tízezer letartóztatásról szóló külföldi híresztelések ellen

Bécsből jelentik: Neubacher polgármester kedden magához kérette a bécsi cseh kisebbség vezetőit és aziránt érdeklődött, hogy milyen magatartást tanúsítanak a népszavazással

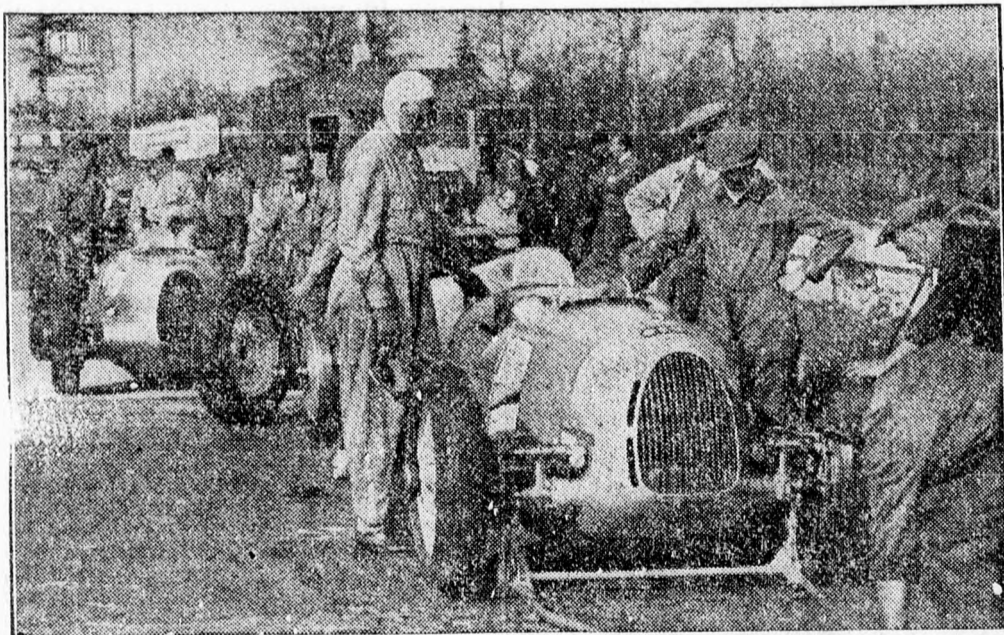
kapcsolatban. A cseh kisebbség vezetője kijelentette, hogy magától értetődően a Bécsben élő csehek az állami gondolat alapjára helyezkednek és nyelvükhöz és népiükhöz való ragaszkodásukat összhangba akarják hozni annak az államnak érdekeivel, amely második hazájuk lett.

Bécsben mintegy 40—50 ezer cseh nemzetiségű állampolgár él.

Bécsből jelentik: Göring porosz miniszterelnök a hét második felében Ausztriába érkezik és több városban beszédet mond. Hír szerint Göring először Bécsbe megy, majd Grácba látogat el.

Kepler külügyi államtitkár megérkezett Bécsbe. Göringet ausztriai körútján Kepler is elkíséri.

Bécsből jelentik: Egyes külföldi jelentésekkel kapcsolatban, amelyek tízezernél több letartóztatottól beszélnek, tájékozott helyen megállapítják, hogy hétfőn este egyezer 742 személy volt valamilyen formában őrizetben. Beletartozik ebbe a számba a büntettek, vagy vétségek miatt letartóztatott személyek száma is. A letartóztatottak között vannak olyanok is, akik nem deviza-kihágást követtek el, hanem régebbi ki nem töltött büntetésüket töltik most ki. Sem Starhemberg herceg, sem Muckerman atya, sem Hildegard tanár nincs letartóztatásban. Mindhárman külföldön tartózkodnak.

Előkészületek az olaszországi autóversenyekre. Képünkön a versenygépkocsik tréningre indulnak. Az előtérben Rudolf Hasse áll, a kiváló autóversenyző.

EMBEREK ES TAJAK

Magyarok Braziliában

Sao Paulo, március hó.

Sao Paulóban és környékén a magyarok csoportosan élnek, elszórva egy-egy kis magyar szigeteken.

Az újonnan érkező magyarok, minthogy portugálul még nem tudnak, rendszerint ilyen magyarok városrészekben és telepeken alapítanak otthonot, hogy magyar testvérei segítségével valami munkához, megélhetéshez jussanak. Ezek a kezdőlépések nagyon keservesek és bár a régebben kinn élő magyarok támogatják őket, a kívándorlóknak mégis csak ritkán sikerül valami elfogadható állást találniuk. A nehéz gazdasági viszonyok és a forró éghajlat elviselhetetlenül nyomasztóvá teszi életüket. A hónapokig tartó, lázzal járó levertség alázza munkabírásukat. Szervezetük leromlik. Az élelem sem kielégítő. Brazília növényei és a belőlük élő állatok húsa nem olyan vitamindús, mint amire Európában hozzászoktak.

Eleinte sehogyssem tudnak megbarátkozni az ételekkel. Izetlenek és élvezhetetlenek.

A magyar konzulátus kebelében működik a munkaközvetítő hivatal: az újonnan érkezett magyarok reménye. Ez az iroda, jóllehet ösztökölésben áll a portugál, német, angol vállalatokkal, valamint a brazil-fazenderokkal (földbirtokosokkal), a munkanélkülieknek csak kis töredékét tudja elhelyezni.

Küzdelmes élet...

A magyarok nem szívesen mennek a kávéültetvényekre. Mindenki tudja, hogy ott sok nélkülözéssel és lemondással jár az élet. Nehéz a munka, tikkasztó a forróság. A fazenderokról és felügyelőikről különben is rossz hírek keringenek. Egész éven át keservesen megdolgoztatják munkásaikat s az év végén a kávé aratása után, ha eiszámolnak is velük, kiderült, hogy a munkások nemhogy kerestek volna, még ők tartoztak a fazenderoknak. Tartozásukat le kellene dolgozniuk s így az év végén nem mehetnek el a fazendáról. Innen csak azok szabadulhatnak, akik éjjel, titokban, lopva menekülnek. A szokás nem megy olyan egyszerűen, mert nemcsak állandó őrség ügyel rájuk, hanem vad vérebbekkel is őriztetik a szerencsétleneket. A kutyákat előbb el kell tenni láb alól. Sokszor 80—100 kilométernyi utat kell gyalogolniuk élen-szomjan, örökös rettegés közt, a mérgecsigolyáktól. A legközelebbi vasútállomáson vagy városban eladják utolsó ruhadarabjaikat, hogy csekély pénzhez jutva vissza térhessenek Sao Paulóba.

Igy volt ez idáig. Az ember el sem tudja képzelni, hogy milyen sok értelmes ember van azok között, akik végigjárták ezt a kálváriát. Az utóbbi években a Vargas-kormány intézkedése ezt a tarthatatlan állapotot megszüntette. Szigorú vizsgálatot indítottak az ilyen és ehhez hasonló ügyekben. Nagy büntést róttak ki a kapzsi fazendórokra. A munkás-családoknak évekre visszamenőleg visszatérítették meg nem kapott keresetüket.

A városban való elhelyezkedés a gazdasági válság következtében ugyancsak nehéz és bizonytalan. Ott is, mint Európában, egyre csökkentik a gyárak, üzemek, hivatalok tisztviselőinek és munkásaiknak létszámát és a megmaradtak leginkább benszülöttek.

A küzdelmes élet közepette is a kívándorlók mindig szentelnek időt a kultúréletnek. Most már a segélyegylet útján 3000 kötet szébbnél szébb könyvet tartalmazó könyvtár áll díjtalanul a sokat olvasó magyar közönség rendelkezésére.

A magyarok kulturális viszonya

A segélyegylet tagjai nagy lelkesedéssel tartják meg az egyes ünnepeket. A kolónia aprajánagyja megjelenik a magyar házban. Az ünnepeken nagy szerepet játszanak a magyar cserkészek, majd magyar eziművészek énekszámokat adnak elő és táncszámokat mutatnak be. Azután néhány sport-szám következik.

Előkelő brazil vendégek is megjelennek ünnepélyeinken s pénzajándékot osztanak ki a

szegény gyermekek felszámolására.

Ingyenkezelést nyújtó, műtétek végzésére is teljesen berendezett orvosi rendelőt is sikerült utóbb létesíteni. Sajnos ezekben a rendelőekben igen nagy a forgalom, mert az ottani éghajlat bizony sok betegség elősegítője.

A magyarok filléres adakozásából épült egy nagyon szép magyar iskola is.

A cserkésznevelés pár év alatt annyira haladt, hogy önálló csapatokkal kelhettek versenyre a brazil fiúkkal és nagyon sokszor a pálmát a magyar fiúk vitték el. A testvéregyesületek csapatai a Brazíliai Labdugó Szövetség körmérközéseiből nem egyszer győztesen kerültek ki.

Különösen dícséretre méltó a sao-paulói „Brazíliai Magyar Sportegyesület” működése. Kifűnő teljesítményeivel még a brazíliai sportegyesületek körében is jóhírnévre tett szert. Vazary Béla gyártulajdonos, áldozatkészsége és odaadó munkája művészi és társadalmi téren is felvirágoztatta ezt az egyesületet.

Szelec József főtisztelendő úr

Ugy kulturális, mint gazdasági előmunkálatokban mindenütt elől jár a valóságban a kívándorlott magyaroknak él Szelec József főtisztelendő. Délelőtt misét mond, gyóntat, esket, tanácsot ad, betegekét látogat. Délután sorra járja a magyar egyesületeket, iskolákat és előadást tart gyermekeknek és felnőtteknek. Az irástudatlanokat írni-olvasni tanítja. Fáradhatatlan napi munkáját az esti litánia és prédikáció fejezi be. A szenténekeket is maga tanítja be és a nehéz munkából hazatérő magyaroknak lelki vigaszt és bátorítást nyújt küzdelmes életükben Szelec főtisztelendő atyánk érdeme, hogy háromévi kinn-tartózkodás után, minden hatósági és külső segítség nélkül Sao Paulo Anastacio városrészében, mondhatni a legszegényebb magyar munkások, földművesek adakozásából magyar templom építhetett. Ide záródokol vasárnap minden magyar, itt talál lelki megnyugvást.

Büszke vagyok rá, hogy ennek a szentéletű papnak munkatársa lehettem egy új magyar újság alapításában.

Rövid két hónap alatt több száz előfizetőt gyűjtöttünk és megindítottuk ezt az új szellemű lapot: „Brazíliai Magyarország”. Ez a lap még

Szentistvánfalva és Boldogasszonyfalva

8—10 magyar család Szentistvánfalvát alapította 6—7 évvel ezelőtt. Sao Paulótól 20 kilométernyire van ez a falu. Egy-egy család 5—10—15 akker földön, vagyis 20—40—60 magyar holdon kezdett gazdálkodni. 1934-ben már 80 család lakott itt. Most már magyar iskolája is van, egy magyar tanító vezetése alatt és a magyar könyvtárt ugyanúgy használják ők is, mint a Sao-Paulóban élők. Szorgalommal, kitartással és a föld alapos művelésével annyira jutottak, hogy termésüket ma már saját gépkocsijaikon szállítják a városba és zöldségtermeléssel, virágkertészettel foglalkoznak.

Boldogasszonyfalva megalapítása hasonló módon történt, de a letelepedés s építkezés már sokkal több nehézségbe ütközött, mert ez Sao Paulótól mintegy 800 km-nyi távolságra fekszik, közel az őserdőhöz. Jelenleg ez a falu 400 lelket számlál.

A falu tanítója egy értelmes magyar polgár, aki amel'ett, hogy földjét szorgalmasan műveli, naponta pár órát tanít is. A saopaulói segélyegylet fenntartott állandó kapcsolat útján szerzi be a tankönyveket, ugyancsak irodalmi munkákat és megküldi a tanulóknak a tanítást segítő anyagokat, mint az ifjúságot.

Az ittlakók leginkább kukorica, cukornál, kávé bab és mandióka termeléssel foglalkoznak. A mandióka burgonyához hasonló, répaszerű gumós növény, mely két év alatt lábvastagságúvá fejlődik. Ize hasonló a burgonyához. Megszáritva lisztet őrölnek belőle. Az ebből készült kenyér nem hiányzik senki asztaláról. De sült és főve

jobban ösztönözték a kinnélő jó magyarokat.

Vannak szerencsés, élelmes és tehetséges magyarok, akik minden nehézségen diadalmasodva szorgalmas munkával gyárakban, üzemekben, hivatalokban vezető helyre küzdötték fel magukat Braziliában. Különösen azoknak sikerült ez, akik tíz-husz éve odakint élnek.

Jósorsú magyarok

Egy olasz gróf: Mattarozzo gyáros, üzemének egyik vezetője szintén magyar. A gróf hatalmas üzemel, játékgyár, lemezgyár, gépgyár, festőgyár, konzervgyár, kémiai gyár és vágótelep — egész kis város a városban. Ezek is, de óriási kiterjedésű kávéültetvényei érdekei sok száz magyar családnak adnak kenyeret. Karácsonykor a gróf nagylelkű áldozatkészsége sok ajándékban, szeretetadományban részesíti magyar alkalmazottait.

Gyártmányait a maga kereskedelmi hajórajával viszi szét a világ minden tájára. Hajógyára is van, ennek a vezetője ugyancsak magyar.

Egy Kovács Lajos nevű magyar már nyolc éve főállatorvos a brazil hadseregnek. A saopaulói állami ménes vezetője is magyar: Wodianer alezredes.

Egész Brazília legnagyobb festékgyárába 12 évvel ezelőtt került be Kovács László vegyész-mérnök. Egyszerű vegyészként kezdte pályafutását és már két éve a gyár műszaki igazgatója és társtulajdonosa.

Említésreméltó a Zirner-féle magyar nyomda. Két magyar újságot is nyomnak itt s ezenkívül német és angol lapot.

Az egyik nagy festőgyár műszaki igazgatója Kiss István, volt budapesti vegyész-mérnök. Az ő segítségével sok magyar talált elhelyezést a gyár üzemében.

A kereskedelmi életben tért hódítottak a magyar kereskedők is. Ma már igen sok a szép magyar üzlet van, méltó versenytársai a gazdag brazil kereskedők üzleteinek. A kitűnő képzettségű magyar iparosok is megállják helyüket Braziliában. A kiállításokon sok elismerő oklevelet szereztek. Szívesen dolgoztatnak velük.

Meg kell emlékeznünk még a magyar földművesről is. Földhöz való ragaszkodása itt sem szűnik meg. Ha már elhagyta szülőföldjét s faluját és beletörte magát a városi gyári munkába: szorgalmasan gyűjtögeti össze keserves verejtékkel szerzett kis keresetét, hogy egy kis darabka földhöz jusson. Sao Paulo állam három magyar falva az ő alapításuk.

A fővárosban és nagyobb városok parcellázó irodáinak óriási kiterjedésű telkeik vannak telepítés céljaira. Magyarjaink, mihamarabb szert tesznek egy kis tőkére — ha csak annyi is, hogy az első részletet meg tudják fizetni — ezekben a brazil, német és angol irodákban már jelentkeznek és kikeresik a legbiztosabb termőföldröket, 8—10 évi részletfizetésre kapják meg a birtokcsekéket.

is élvezhető eledel és állatok etetésére is kiválóan alkalmas.

Boldogasszonyfalva terményeinek értékesítése, a rossz és lassu közlekedés, valamint a nagy távolság miatt, sok bajlódással jár, mert a legközelebbi vasútállomás — alig járható utakon — 25 km-nyire esik. Ezért bizony a termés nagyrésze kárbavész, mert megmarad.

Az őserdő szélén: Arpádfalva

A harmadik magyar falut: Arpádfalvát, az őserdő széléről parcellázták, Sao Paulótól 930 km-nyi távolságban. Innen 10 km-nyire Mato Grosso állam határában van a legutolsó vasútállomás. Ezen túl már emberlaktá vidéket nem találunk. Itt kezdődik a járhatatlan kampó, nagy kiterjedésű száraz ingovány és az óriási őserdő, hatalmas fáival, buja növényzetével, sejtelen, titkos rejtelmeivel, gyönyörű madár- és rettegő állatvilágával.

Elképzelhető kicsoda elniakarás, milyen keserves munka és elzántság eredménye ennek a faluank a megalapítása, itt, ahol se kut se víz és egyetlen ház sem volt, csak a pusztá göröngyös föld és az őserdő vadállatai és csuszomászói állandóan veszélyeztetették a leteleplők életét. De a keményacélú magyar kéz és akarat, ezt a nehéz feladatot is meg tudta oldani.

35 család kezdte meg itt az otthon alapítás hősies munkáját. Őt család pár hónap múlva szakították a városba, nem bírta a sok nélkülözést, betegséget, élelmiszerhiányt és a vadállatok elleni küzdelmeket.

Az első hónapokat a szabad ég alatt töltötték. Az időjárás viszonyosságai ellen csupán a fák nyújtottak védelmet, addig, amíg az őserdő fából kis házakat építettek. Fáradság keltet és feküdtek. Altatójuk és ébresztőjük a vadállatok üvöltése. Mindig tartottak őrseget, de a háziállatokat mégis folyton megdézsmálták a vadak.

De az el nem riadt, megmaradt 30 család egyesített munkája már egy fél év múlva meghozta gyümölcsét.

Heroikus, hősies küzdelemmel otthonot, megélhetést teremtettek maguknak ezernyi veszedelem közepette a brazíliai őserdők szélén.

Pápai Gyula.

Legutóbbi külföldi utamon vásárolt

tavaszi divatkülönlegességeim megjöttek

Szövetujdonságaim a legkényesebb igényeket is kielégítik!

HORBATZ

161 sz. bőszi, uridva, viz e.

HIREK

MAGYAR LAPOK

Keresztény magyar politikai napilap

Oradea, Strada Regele Carol II. 5.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 800, félévre 400 negyedévre 210, egy hónapra 70 lei.
Külföldön: Egész évre 900 P, félévre 450 P, negyedévre 150 P. Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
Telefon: 27.

Cluj szerkesztő: **Dr. Sulyok István**

Kéziratokat nem örvényünk meg és nem adunk vissza.

Időjárás

A bucaresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Felhőátvonulások, néhány helyen már lehet kisebb záporosó, a hőmérséklet lényegesen alig változik.

KÁROLY KIRÁLY TÁVIRATA A KISEBBSÉGI ÚJSÁGÍRÓSZERVEZETHEZ, Timisoara. Saját tud. Az új alkotmány kihirdetése alkalmából a Romániai Kisebbségi Újságírószervezet hódoló táviratban üdvözölte őfelsége II. Károly királyt. Sárkány Gábor, a kisebbségi újságírók országos elnöke most a bucaresti királyi palotából táviratot kapott, amelyben a király megköszöni a kisebbségi újságírók hódolatát. A távirat így hangzik: „Sok köszönet az alkotmány kihirdetése alkalmából kifejezett szeretsekívánatokért, Károly király.”

Kedvezményesen szállíthatják a fát a vasuti nyugdíjasok. Timisoara. Saját tud. A vasuti vezérigazgatóság megengedte a vasuti nyugdíjasoknak, hogy kedvezményesen szállíthassanak fát maguknak s erre most utalványokat adtak ki. A timisoarai vasutigazgatóságnál most sorra jelentkeznek a vasuti nyugdíjasok ilyen utalványokért. A nyugdíjasok tízezer kiló, a nyugbérések hétezer kiló fát szállíthatnak kedvezményesen. Bélyeges kérvényt kell beadni, amelyben csak a rendeltetési állomást kell megnevezni a feladó állomást nem. A kérvények beterjesztésének határideje április 25. a kedvezményes szállítást szeptember 30-ig lehet eszközölni.

ELJÁRÁS INDUL AZOK ELLEN, AKIK NEM VETTEK RÉSZT A NÉPSZAVAZÁSON. Satumare. Saját tud. Miniszteri rendelet következtében a satumarei városházán összeállítják azoknak a szavazásra jogosult polgároknak a névsorát, akik a legutóbbi népszavazáson nem vettek részt. A mulasztók ellen szigorú eljárást indítanak.

Hamis iratok alapján kért konverziót, Satumare. Saját tud. Evekkel ezelőtt Ellenbogen Izrael kereskedő aláírásával konverziós kérelem érkezett a törvényszékhez. Ellenbogen 173 ezer lejtel tartozott és ennek a tartozásnak a részleges elengedését kérte. Keresetében azt állította, hogy ő nem kereskedő, hanem háztulajdonos és mint ilyen, a konverzióra jogosan tart igényt. A törvényszék a keresetet elutasította, a tábla azonban Ellenbogen javára döntött. A Nemzeti Bank közben megállapította, hogy az a bizonyítvány, melyre Ellenbogen a keresetét alapozta, hamisítvány és a kereskedő ellen bűnvádi feljelentést tett. A törvényszék a vádat bizonyítottának látta és Ellenbogen okirathamisítás miatt egy évi fogsárra és kétezer lej pénzbüntetésre, valamint a 173 ezer lej tartozás megfizetésére ítélte.

A „PORUNCA VREMII” ÉS A „CALENDARUL” EGYBEOLVADT. Bucuresti. A „Porunca Vremii”-vel fuzionált a „Calendarul”. Ezután csak a „Porunca Vremii” jelenik meg, *Nichifor Crainic* és *Ilie Radulescu* együttes igazgatása alatt. A lap iránya továbbra is nemzeti és antiszemita marad és naponként délután 3 órakor fog megjelenni. Itt említjük meg a belügyminiszternek azt az intézkedését, mellyel visszavonta a „Ziua Lumea” és „Noutatea” című iasi felfüggesztett lapoknak azt a kérését, hogy újból megjelenhessenek.

Borotvával ölte meg magát az ötgyermekes családapa. Timisoara. Saját tud. Codreanu Jakab harmincnyolc éves vasuti pályaoor borotvával felvarta a karján az ütőeret és elvérzett. A pályaoor már évek óta tudóbajban szenved és családjától — feleségétől és öt gyermekétől — elszigetelten, külön szobában aludt. Így történt, hogy tettét nem vették idejében észre.

A háztulajdonosok teendője a zsidó lakosság összeírásánál. Timisoara. Saját tud. Jelentettük, hogy a város rendeletet adott ki a zsidó lakosságnak huszonnégy órán belül való összeírására. Most a város nyomtatott hirdetményben felszólítást intéz a háztulajdonosokhoz. Közlik a felhívásban, hogy a zsidó lakosság összeírásánál mindenkit figyelembe kell venni, aki etnikai származása szerint zsidó, akkor is, ha más vallásra tért át. A felszólításban a kiosztásra kerülő kérdőívek egyes rovatait magyarázzák meg. Külön rovatban kerülnek a zsidó családfenntartók, özvegyek és huszonnégy éven felüli családtagok, ismét külön rovatba a háztartásbeliek és kiskorúak. Akiknek állampolgárságuk van, azoknál be kell vezetni, melyik községben és milyen szám alatt kapták meg állampolgárságukat. A város felszólítja a háztulajdonosokat, hogy ezeket az adatokat okmányok, tehát az állampolgársági bizonyítvány alapján írják be. Külön fel kell tüntetni, akit naturalizáltak, vagy akinek egyáltalán nincsen állampolgársága. Az utolsó, tízszámjegyű rovatba írják be ha valaki kitért: milyen vallásra tért és mikor. A felszólításban a város újból kihangsúlyozza, hogy a háztulajdonost, aki a kérdőívet nem tölti ki, vagy abba hamis adatokat vezet be, a büntetőtörvénykönyv alapján büntetik.

A NEMZETNEVELÉSÜGYI MINISZTERIUM RENDELKEZÉSEI. Bucurestiből jelentik: A középiskolások magaviseletének minél szigorubb ellenőrzése végett iskolai rendőrséget fognak létesíteni, amely razzikat tart a nyilvános helyiségekben azok kiderítése végett, akik vétének az iskolai fegyelem ellen. A nemzeti nevelésügyi minisztérium utasította az iskolaigazgatókat, hogy az osztályfőnökök és iskolai orvosok keressék fel a diákok szállásadóit és tegyék meg a szükséges intézkedéseket azokban az esetekben, amelyek nem felelnek meg a követelményeknek. A nemzeti nevelésügyi minisztérium közli, hogy április 11-én jár le az elemiiskolai áthelyezési kérvények benyújtási határideje. A kérvények az illetékes tanfelügyelőségekhez nyújtandók be.

* **Az asszony kötelessége** törődni azzal, hogy béműködése rendben legyen, amit pedig úgy érhet el, ha reggelenként éhgyomorrra egy fél pohár termésezett „**Ferenc József**” keserűvizet iszik, amely enyhén és kellemesen, pontosan és biztonságosan szabályozza az anyagcsere folyamatát. Kérdezze meg orvosát.

„SZIBÉRIA ANGYALA” — ÖTVEN ÉVÉS. Március 26-án tölti be ötvenedik évét D. Elsa Brandström-Ulich asszony, akinek a fivére a világháború alatt szentpétervári svéd követ volt. Brandström-Ulich Elsa akkor a Vörös Kereszt szolgálatában állt s mint ápolónő s a segélyakciók vezetője, Szibériába is eljutott s a hadifoglyok „Szibéria angyalának” hívták. Rendkívül sokat tett a foglyacsereakció érdekében is. Ez a képünk a háború alatt készült róla.

Mindenféle növény, amire a gyümölcs- és bortermelőnek kis- és nagy kerttulajdonosnak és kertkedvelőnek szüksége van, szép és képes árjegyzékünkben megtalálható és legjobb minőségben kapható kiterjedt hírneves telephelyünkön. — A tavaszi szállítás megkezdődött. Aki megbízásának idejében való elintézését óhajtja, rendeljen jókor.

Ambrosi, Fischer és Társa
Ajud, Jud. Alba

Husvét Olaszországban

a C. I. T. különvonatával
Április 20 — május 2
Venezia, Firenze, Róma, Napoli
Lei 8.500
 Jelentkezési hely: Oradea „EUROPA” Banca Dacia, Bulv. Regele Ferdinand 9.

TISZTELGŐ LATOGATÁSOK VORBUCHNER ADOLF PÜSPÖKNÉL. Targu-Mures. Saját tud. Vorbuchner Adolf püspököt targumuresi tartózkodása alatt meglátogatta dr Gyárfás Elemér és dr Inczedy-Joksmán Ödön, a transzylvániai Egyházmegyei Tanács elnöke és alelnöke. Ugyancsak tisztelgő látogatást tettek a püspöknel Adorján Gábor ref. vezetőlelkész és dr Löwy Ferenc főrabbi. Vorbuchner püspök a hétfői napon résztvett Hann József ujmisés első szentmiséjén, majd fogadta a kerületi papság testületi tisztelgését és végül meglátogatta a ferencrendi elemi iskolát és a minorita rendházat. Kedden vidéken tett látogatást, szerdán reggel pedig visszatért székhelyére, Alba-Iulijára.

Halálozás. Säcueni. Saját tud. A napokban halt el az Eriul mellék legregőbb uradalmanak tulajdonosa: legidősebb Lakatos Lajos 84 éves korában.

Szentistvánbaksai id. Kádas Jenő bányamérnök, aki 1933-ig mint mérnök, a borscei fürdőnél teljesített szolgálatot, életének 58-ik, boldog házasságának 28-ik évében hosszas szenvedés és a halotti szentségek felvétele után, folyó hó 16-án Budapesten meghalt. Temetése folyó hó 18-án volt a farkasréti temető halottas házából. Halálát özvegye, két fia és előkelő rokonság gyászolja.

SZÜKÖTT FEGYENC GARAZDALKODÁSA. Satumare. Saját tud. Pop Grigore földművest a törvényszék néhány hónappal ezelőtt lopás miatt kétévi fogsázbüntetésre ítélte. Pop nemrégén megszökött a fogsázból. Bájja bányavidéki községben kibontotta Tevjevits Jenő kereskedő üzletének a falát és az üzletet teljesen kifosztotta. Később Neuman Lázár cicórlau kereskedését fosztotta ki. A csendőrség Popot letartóztatta és a törvényszék újabb kétévi fogsázzal büntette.

RENDELET A BORBÉLYOKRA. Bucurestiből jelentik: A közegészségügyi minisztérium rendeletet adott ki, amely a borbélyüzletek rendjére vonatkozik. Megtiltja a miniszteri rendelet, hogy borotválkozás után szivaccsal mossák le a vendég arcát, vagy pedig közös puderpamacot használjanak. E rendelet szerint e két eszköz számtalan borbaj tovább hordozója volt. A jövőben a vendég arcát kézzel kell lemosni borotválkozás után és a nyakába borított mindig friss kendővel kell a pudert arcára hinteni.

Veszélyes tűz a Petrosani baiamarei telepén. Baia-Mare. Saját tud. A Petrosani r. t., amint arról már számoltunk, kiterjesztette érdek-körét és hatalmas tőkével aranybányászathoz kezdett. Borcutului község határában, Baiamare külterében nagykiterjedésű aranyterületet vásárolt, amelyen az új telepet már fel is építették. A telep egyik üzemében tegnap veszélyes tűz keletkezett. A kovácsműhely kéményéből kipattan szikra felgyújtotta az épületet és a tűz az egész telepet pusztulással fenyegette. Növelte a szerencsétlenséget, hogy a munkások más telepen tartózkodtak s csak az asszonyok voltak odahaza. Ezek azonban a veszedelemmel bátran szembeszálltak és oltani kezdtek. A kigyulladt épületet nem menthették meg, a szomszédos üzem pusztulását azonban sikerült megakadályozniok.

BRATIANU-UTCÁN 69. SZÁM,

MODERN MAGAS — BELUL LUXUS KIVITELEZESU.

kifogástalan karbantartott parkettes hat szobából (öt utcai) 8 mellékhelyiség és 3 db pinceből (2 beton aljazatu) — alio 650 m².-es ingatlan. — 800.000 leiert eladó vagy 350.000 lei készpénz eladónak megfelelő hasonló modern 3 szobás magánház ellenében elcserélhető. Az ingatlan 3 utcára terjedő 73 m-es frontjából 2 utcán 40 méteren beépített, a további 2 utcára szolgáló 33 m-es front magas téglafalú van elhatárolva. — Nagy kiterjedésénél fogva átalakítható 2 db 3 szobás ingatlanra vagy a szabadon levő részből egy 250 m² telekre szelhető — melyet tulajdonosa átvalia: 150 ezer lei értékben. — **TERVEK, FELVILÁGOSÍTÁSOK DIJTALANUL** Ulferth ny. áll. gazd. főmérnökél. (Oradea, BRATIANU- és LAURIAN 2. szám) **SAROK HÁZBAN, 2-5 óráig. ÜGYNÖKÖK 1% AL DIJZATNAK ELADÓ RESZÉRŐL.**

UJ POLGÁRMESTER SATUMAREN. Saját tud. Az állásáról leköszönt Rădescu Mircea polgármester helyébe a belügyminiszter Nisulescu Dumitru törvényszéki tanácselnököt Satumare város polgármesterévé nevezte ki.

Zürichi zárlat. Párizs 13.27 fél, London 21.64 egynegyed, Newyork 435.85, Brüsszel 73.36, Milánó 22.96, Amszterdam 241.22 fél, Berlin 174.90, Bécs — schilling 64, Prága 15.26, Varsó 81.90, Belgrád 10, Bucuresti 325.

APRILIS 30-ÁN JAR LE AZ EZÜST SZÁZLEIESEK BEVÁLTÁSÁNAK HATÁRIDEJE. Bucuresti. Saját tud. A pénzügyminisztérium a Nemzeti Bankkal egyetértőleg ma figyelmeztetést tett közzé, hogy az ezüst százalékok bevonására adott határidő április hó 30-án okvetlen lejár. Semmiféle indokollással sem lehet az időpontot túl a százalékokat beváltani. Utasítást kapott a posta is, hogy a pénzérmék küldeményt bérmentesen köteles Bucurestibe juttatni.

FIZETIK A NYUGDIJAKAT. Oradea. Saját tud. A pénzügyigazgatóságra megérkezett a márciusi nyugdíjak kiutalása és a nyugdíjakat március 24-től 30-ig a szokott sorrendben fizetik.

Hirdetmény. Oradea város rendőrkveszturája az 1935—1938 február 15-ös és utóbbi kelt rendeleteinek értelmében ezton hozza a város közönségének tudomására, hogy mindennemű előadást, melyekbe zeneszámok, énekkari fuvós, vagy vonós zenekari számok is vannak, a Trón iránti hódolatból a királyhimnusszal kell bevégezni. Akik fenti rendelet ellen vétenek, azokat a VI. hadtestparancsnokság 1. számú rendelete alapján fogják megbüntetni. Chestor: Popovicu.

A WASHINGTONI HADÜGYMINISZTERIUM MÁSFÉLMILLIÓ KATONA BEHIVÁSÁT KÉSZITI ELŐ. Londonból jelentik: Az Exchange Telegraph szerint a washingtoni hadügyminisztérium valamennyi fegyvernemhez tartozó 50 magasrangú katonai szakértőt hívott össze, hogy olyan intézkedéseket állapítsanak meg, melyeknek alapján egy—másfél-millió katonát lehet behívni.

Eltűnt egy 11 éves kisleány. Oradea. Saját tud. Novák Péter munkás, Orientului-utca 15. szám alatti lakos bejelentette a rendőrségen, hogy 11 éves Erzsébet nevű leánya egy héttel ezelőtt elment hazulról és azóta nem tért vissza. Mindenfelé keresték, de nem találták meg. A rendőrség bevezette a nyomozást.

Haláragazott a vonat egy szélütött öregasszonyt. Säcueni. Saját tud. Az Oradeáról induló reggeli személyvonat Säcueni állomás előtt — ugyanazon a helyen, ahol a közelmúltban már négy öngyilkos vetette magát a vonat elé — özv. Tréfa Miklósné 62 éves asszonyt halálra gázolta. Az öregasszony, akit egy évvel előbb szél ért — szemtanuk állítása szerint a sinen üldögte — a közeledő vonat robogását nem hallotta s mivel a kanyarban a vonat lefékezésére sem maradt idő, megtörtént a szerencsétlenség.

BIRSÁG EGY ANGOL HAJÓ ELLEN SE-LYEMCSEMPESZÉS MIATT. Bucuresti. Saját tud. A constantai kikötőparancsnokság 15 ezer lei pénzbírsággal sújtotta a „Hame” nevű angol hajó parancsnokát, mivel a hajó egyik kabinjában 42 kilogramm selyem készírtut találtak.

Ujfajta redőnyöket talált fel egy pénzügyi tisztviselő. Timisoara. Saját tud. Finta Ferenc pénzügyi tisztviselő ujfajta redőnyöket talált fel. Megoldotta a kérdést, mint lehet a nyári légyfogó redőnyöket az esslingeni redőnyökkel kombinálni s azokat egyben külön-külön is alkalmazni. A kereskedelemügyi minisztérium a találmányt szabadalmazta s az ujfajta redőnyöket már az idei évadban is gyártja az itteni Fischer és Braun nevű faipari vállalat.

JÖJJÖN TAVASSZAL ITALIÁBA. A Magyar Lapok ezidei nagy olaszországi társasutazását az Eucharisztikus Világkongresszussal kapcsolja össze. Ez a társasutazás valóban eseményszámba megy és mindezek ellenére olyan cleső, hogy azon a szerényebb anyagok fölött rendelkezék is, minden nagyobb megerősítés nélkül részt vehetnek.

UJSÁGIRÓK MŰVESZTIE. Timisoara. Saját tud. A Romániai Kisebbségi Ujságírószervezet helyi csoportja a Whitehouse nagytermében művésztet rendezett. A nagysikerű nívós esten megjelent Bunescu tábornok, hadosztályparancsnok és Modreanu Rodrig ezredes, főpolgármester is. Közreműködtek Mara Jenny fiatal táncművész, majd ugyancsak táncos Franyó Lola — Franyó Zoltán szerkesztő és írő leánya — és Hohl Lia; művészi énekszámokkal Munteanu-Sorresen Szulejma, Schütz Péter dr. úvvari orvos, a német színtársulat ismert vendégjátékosa, valamint Csermák Lajos, a kitűnő tenorista, Dobrozemsky Gabriella, Freund Leó és Brandeis József vszont művészi zeneszámokkal emelték az est értékét és sikerét. A nagyszabású rendezvény és a művészi műsor megvalósítása elsősorban Sárkány Gábornak, a szervezet országos elnökének érdeme.

A BOMBÁZOTT BARCELONA

Jelentettük, hogy a spanyol nemzetiek a kataloniai harcokban bombázták Barcelonát is. Képünk Barcelona Katalán-teréről készült, igen jól láthatók a robbanó bombák füstfellegei is.

* **Aranyérmél és béldugulásnál,** valamint az ezekkel járó derékfájás, mellszorulás, szivdobbogás és szédülési rohamok esetén reggelenként egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz csakhamar kellemes megkönnyebbülést eredményez. Kérdezze meg orvosát.

SIKKASZTÁS MIATT HAT HÓNAPI FOGHÁZRA ITELTEK EGY SATUMAREI KERESKEDŐT. Satumare. Sajovits Sándor kereskedő az egyik satumarei főutcán fényes vendéglőt és sörözőt nyitott. Az üzlet jól ment, mert Sajovits a napi áron alul szolgálta ki a vendégeket. Ennek rövidesen az lett a következménye, hogy Sajovits a hitelezőket nem tudta fizetni. Beperelték és a végrehajtó foglalt. A kereskedő erre hirtelen bezárta az üzletét és a lefoglalt tárgyakat magával vitte. A törvényszék most sikkasztás miatt hat hónapi foga házzal sújtotta.

Szombaton kezdődnek az oradeai sorozások. Az Oradeán lakó, vagy Oradeán tartózkodó 1917. évben született katonakötelesek a következő sorrendben kötelesek jelentkezni a városába első emeleti 33-as számú szobájában sorozásra: Március 26-án A, B, C, D, E, F. Március 28-án G, H, I, J, K. Március 29-én L, M, N, O, P. Március 30-án R, S, Sz, Sch, T. Március 31-én U, V, W, Z, valamint az 1937 és 1938-as halasztottak. Április 1-én teológusok, feltételeesen felfüggesztettek, családfenntartók, minden 1917-ben született fiatalember, aki más sorozóbizottság elé tartozik, de itt tartózkodik, liceumokban, tanító képzőkben, kereskedelmi vagy ipariskolában.

ROMÁNIA ELSŐ NŐI ELEKTROMÉR-NÖKE. Timisoara. Saját tud. Mihaiu Emil kereskedelmi iskolai tanár huszonkétéves Edit nevű leányát mérnökké avatták a timisoarai műegyetemen. Ezen főiskola fennállása óta most avott mérnökké első ízben női hallgató. Mihaiu Edit egyébként az egész országban az első női elektromérnök s miután kiüntetéssel végzett, máris asszisztenssé nevezték ki a timisoarai politechnikumhoz.

Értesítés. Az evangélikus egyház értesíti hivatelt, hogy most csütörtökön 6 órakor németnyelvű böjti ájtatosságot tartanak a templomban. (Oradea, Str. Tache Ionescu 26.)

A TISAN TÖRTÉNT RABLÓTÁMADÁS KÖVETKEZMÉNYE. Satumare. Beszámoltunk arról a regénybeillő rablótámadásról, amely Sighet közelében a Tisa közepén történt. Gál Lajos reghinul-sasesci kereskedő utlevél nélkül akart átjutni Csehszlovákiába. Ezer leiert megfogadott egy fiatalembert, aki vállalkozott arra, hogy csónakon átvizsi a Tisan csehszlovák területre. Amikor a folyó közepére értek, a bűntárs Gáltól elrabolt 170 ezer leit, beugrott a vízbe és Csehszlovákiába menekült. A súlyosan megkárosított kereskedő visszatért Sighetre, ahol bűnvádi feljelentést tett támadója ellen. Az ügyben most érdekes fordulat történt. A sighet-i rendőrség egyik komiszárja Csehszlovákiába utazott, ahol megállapította, hogy Gál nem a folyón, hanem az egyik csehszlovákiai kereszmában rabolták ki, ahol a csónakkal: Asztalos Mihály ismert csempésszel mulatott. Asztalos Kovács Péter, Valkai István és Sajovits Sándor csempészekkel hajtottá végre a rablást. Gál ezt azért hallgatta el a román hatóságok előtt, nehogy tiltott határátlépés miatt felelősségre vonják. A megtévesztés nem sikerült és Gál ellen tiltott határátlépésen kívül okirathamisítás miatt is eljárás indul, mert személyazonossági igazolványa hamisítvány.

Temetések Oradeán. Papp László P. T. T. nyugdíjas altiszt 67 éves korában elhunyt. Temetése csütörtök délután 4 órakor lesz a Str. General Holban 30. sz. gyászhatárol. — Mückstein Gusztáv kereskedő 52 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután 3 órakor lesz a Rulikowsky-kápolnából. (Erdélyi „Concordia”.)

Rácz Irén 32 éves korában meghalt. Temetése március 24-én volt Reg. Ferdinandon. (Cartas.)

Zarándokvonat — a nemzetközi — Budapestre
Utlevél nélkül! május 24-től 29-ig. -: Jelentkezni lehet minden plébánián. -: Jelentkezési határidő április 10. **Utlevél nélkül!**

KÖZGAZDASÁG

Kizárólag a kereskedelmi és iparkamarák hatáskörébe utalják a védjegy-bejegyzéseket

Már április elsején életbe akarják léptetni az új védjegy-bejegyzési rendszerről intézkedő rendelet törvényt

Bucurestiből jelentik: A kereskedelmi és iparügyi minisztériumban rendelet törvény készült a kereskedelmi- és gyári védjegyek bejegyzésének egységesítéséről és szabályozásáról. Pótvárosi jelentések most részleteket közölnek erről a rendelet törvényről, amelyet a minisztérium már el is küldött a legfőbb törvényvéleményező bizottságnak. Elsősorban is arra törekszik a minisztérium, hogy a bejegyzési eljárást összhangba hozza az okirályságban, Transylvániában és Bucovinában és minden vonatkozásban kiterjeszti a nemzetközi egyezmények joghatóságát. Az új védjegybejegyzési eljárás — amelynél többek között szigorúan előírják a készítés helyének pontos feltüntetését, — teljesen új alapokra helyezi a védjegybejegyzés folyamatát. A jövőben kizárólag a kereskedelmi- és iparkamarák hatáskörébe utalják ezt az eljárást, a törvényszékek teljes kapcsolásával. Ezideig a kamarák csak vé-

ményezték a védjegybejegyzésre vonatkozó kérelmeket. Illetékképpen az új rendelet törvény 600 lei lefizetését teszi kötelezővé, amiből 300 lei a bejegyzést eszközölő kamarát, 300 lei pedig a minisztériumot illeti. A kereskedelmi és iparkamara határozatai ellen védjegy-bejegyzés ügyében az illetékes ítéltáblához kell fellebbezni. Előírja az új rendelet törvény, hogy a bejegyzésre vonatkozó kérelmeket az érdekelteknek három példányban kell benyújtaniuk s ezekből egy példányt az illetékes kereskedelmi és iparkamara őriz meg míg egy-egy példányt beküld a kereskedelmi és iparkamarák szövetségéhez, illetve a kereskedelmi és iparügyi minisztériumhoz.

Hittelt érdemlő forrásból származó hírek szerint a miniszter azzal a megjegyzéssel küldte át a rendelet törvényt a véleményező bizottsághoz, hogy az új rendszert már április elsején életbe kívánja léptetni.

Hogyan védekezzünk a kolorado bogár ellen?

Megírtuk, hogy a burgonyát, vagy amint a székely vidékeken nevezik, a *patyókát* pusztító koloradobogár Nyugat-Európa felől Közép- és Kelet-Európa felé vonul és országgrészünk burgonyatermését is veszélyeztetheti. Ezért itt leírjuk, milyen a koloradobogár és mik a lehető védekezési módok ellene?

A koloradobogár egy centiméter hosszú, tojásdad alakú, bőrszínű, a nyakán és fedőszárnyain fekete pontokkal díszített. A lárvája fiatal korban vérvörös; később azonban narancs-piros színűvé lesz.

Mind a bogár, mind pedig a lárvája a burgonya leveleit fogyasztja, azért is nevezik népielven burgonyabogárnak. Évente 2—3 nemzedéke van. Bogáralakban a földben telel.

Igen nagy kárt okoz azzal, hogy a burgonya föld felett levő, zöld leveleit teljesen lerágja és ezzel a gumók fejlődését is meggyújtja.

A koloradobogár hazája — mint a neve is mutatja — Észak-Amerika, illetve Texas, de onnan behurcolták már Európába is. Legutóbb Franciaországban végzett pusztításokat. Onnan jött Romániába. A koloradobogár ellen az egyes államok határozással védekeznek, de ha már ez a mód hiábavalónak bizonyult, a *védekezés szedetés, arzénes szerekkel való permetezés, vagy porozás útján is történhet.*

Buza 510—520. Az oradeai közgazdasági kamara hivatalos terméynárfolyama: buza 510—520, tengeri 280, árpa 420, zab 470, széna 130—150, lóhere 140—160, lucerna 170—190, szalma 40—50, kővér sertés kilója 15—25 lei között váltakozott.

LEGFRISSEBB KÖNYVEK:

Dederich: Szentbeszéd vázlatok . . .	72
Gyénessy: Uram nem vagyok méltó . . .	60
Láng-Solymoss: Rövid liturgia . . .	116
Láng: A munka élettana . . .	116
Noszlopi: Világnézetek . . .	175
Walter: Isten képe . . .	110
Trikál: Az új szellemiség . . .	105
Rusznay: A nő a modern társadalomban . . .	72
Kendy-Finály: Vitaminok . . .	116
Adine: Arnaparti város . . .	35
Patro: A gyermek korai szentáldozása . . .	105

Kaphatók: könyvosztályunknál.

Megszüntették a vámközéptértek rendszerét

Bucurestiből jelentik: Az „Argus” című közgazdasági napilap további részletekkel szolgál az újjászervezett külkereskedelmi rendszerrel, illetve a behozatal bonyolításának néhány fontos feltételével. A behozatali engedélyek hat hónapos érvényvel bírnak és esetről-esetre további három hónapra meghosszabbíthatók. Ilyen módon a behozatali engedélyek maximális érvényessége kilenc hónap. A behozatali engedélyekre vonatkozó kérvényekben nemcsak az importálandó aru megnevezése tüntetendő fel, hanem a vámtételt is pontosan fel kell az importőrnek tüntetnie, mely pedig a vonatkozó bekezdés egészen pontos meghatározásával. Legjelentősebb módosítás, hogy megszüntetik az ugynevezett középtértek rendszerét, amelyeknek alapján eddig meghatározták az engedély értékét. Ezentúl ugynevezett profórma számlákat kell az importőröknek benyújtaniuk katalógusi árakkal, a közszükségleti cikkek-nél pedig a tőzsde árfolyam jegyzésének feltüntetésével. A jövőben nem létezik középtértek szerint történő elbírálás. A filmbehozatalt is a rendszer díszponibilis keretén belül rendezik. Általában a racionalizálás és könnyítés szelleme vezette a minisztériumot az új rendszer megalkotásánál. Elhatározták egyébként, hogy az áruminták, ambalázsok és a reexportálás céljából behozott áruknaí fenntartják az eddigi rendszert.

Közgyűlést tartottak a targu-muresi női- és férfifodrászok. A női és férfi fodrász ipartársulat Tó k és Károly elnökletével közgyűlést tartott az építőiparosok székéjében. Az elnök beszámolt a fodrászipar múlt évi eseményeiről, majd Pataki Béla ismertette az egyesület egy évi tevékenységét. Az elnök ezután ismertette a fodrászüzletek részére kiadott egészségügyi rendelkezéseket, melyek szigorú betartására nyomatékosan felhívta az egyesület tagjainak figyelmét, majd a következő indítványokat terjesztette a közgyűlés elé: 1. Küzdelem a házaló fodrászok ellen. (Ebben a városban ugyanis 50—60 férfi fodrász kintár munkás, a női fodrászokban pedig 120 titkos fodrásznő működik. Ezért emlékirat felterjesztését határozta el a közgyűlés, a városi tisztii főorvoshoz, amelyben rámutat a sérelemre és kéri fogja a kontármunka hatósági megakadályozását. 2. A közgyűlés kívánta továbbá, hogy csak kitűnően képzett iparosokat delegáljanak a jövőben a mesteri és segédvizsgáztató bizottságba, akik pártatlanul bírálják el a vizgára jelentkezőket. 3. Kívánja végül a közgyűlés a vasárnapi munkaszünet pontos betartását.

Banati gabonapiac. A buza irányzata barátságos, azonban az üzleti forgalom az élenkülös keveslet ellenére sem kielégítő. A piaci árak a következők: buza 76 kilós 490, buza 77 kilós 600, buza 78 kilós 505, tengeri 260, zab 450, takarmányárpa 400, tavaszi árpa 450, korpa 330, ték-mag 680, napraforgómag 440, muharmag 380, kis-malmi liszt a 30-70-es besztásból 860, nagymalmi liszt 880 lei százkilónként. A lóheremag 18, a lucernamag 40 lei kilónként.

Uj vezetés a targu-muresi kereskedelmi és iparkamara élén. Saját tud. A kereskedelmi és iparkamara élére kinevezett új vezetőséget kedden délután 4 órakor iktatták be hivatalába. A beiktatáson megjelent Dimitriu ezredes-prefektus, Hagi Chira törvényszéki főnök kíséretében, aki felolvasta az új vezetés kinevezéséről szóló rendelkezést, amely szerint a kamara tanács tagjaként Budiu Joan, Fulea Octavian, Sadowski Joan bankigazgatók, Bucur Josif kereskedő, dr Campian Max (Gheorgheni) favállalkozó, Vlassa Gheorghe, Stoica Gheorghe, Bobletec Traian, Costea Joan iparosokat nevezték ki. Ezután a törvényszéki főnök kezébe egyenként letették az esküt a kinevezettek, miután Bertia Lázár, a kamara eddigi vezetésének nevében átadta a hivatalt. Az újonnan kinevezett kamara tanács nyomban ülést tartott, melyen elnökké Budiu Joant, az Albina bank igazgatóját, míg alelnökké Fulea Octavian, a Banca Romaneasca igazgatóját választotta.

Újra tárgyalások kezdődnek a román-francia külkereskedelmi kapcsolatok rendezéséről. Bucurestiből jelentik: A Franciaországgal kötött új fizetési megállapodás, amely a kliring rendszerét megszüntette, március 15-én életbe lépett. Az új megállapodás azonban kizárólag a fizetés feltételeinek szabályozására vonatkozik, bár az áruexport-reforgalom szabályozására vonatkozó megállapodás is jelentős módosításokat igényel. Eppen ezért a tárgyalások során megállapodás jött létre, hogy megkezdik a tárgyalásokat az új kereskedelmi szerződés létrehozatala érdekében. A Párizsban aláírt jegyzőkönyv záradékot tartalmaz, hogy a vonatkozó tárgyalásoknak legkésőbb két hónap elmúltával — tehát március 15-étől számított két hónapon belül — meg kell kezdődniük.

Terményárak az Eriul-meliéken. Săcueni. Saját tud. A rendkívüli meleg időjárás s a jókárba hozott jérés; utak a heti vásár forgalmára kedvező hatással voltak. Terményárak a következők: buza 500, rozs 480, árpa 450, tengeri 275, búkköny 300, lóhere 285, zab 460, hús és szalonnaárak változatlanok, liszt nullás 11, főzö 10, kenyér fehér 9, félbarna 8, tej 3—4, tejföl 14, tojás 0.80, lóba 25, tűzfa uradalmi gömbök métere 180 lei

SZÍNHÁZ

Heti műsor:

Csütörtök délután 5 órakor: **Sárgapitykés közlegény.** (Olcsó helyarakkal.)
Csütörtök este 9 órakor: **3:1 a szerelem javára.**
Pénteken délután 5 órakor: **Marika hadnagya.** (Olcsó helyarakkal.)
Pénteken este 9 órakor: **3:1 a szerelem javára.**
Szombat délután 5 órakor: **3:1 a szerelem javára.** (Rendes helyarakkal.)
Szombat este 9 órakor: **3:1 a szerelem javára.** (Rendes helyarakkal.)

Óriási siker: A 3:1 a szerelem javára

Szünni nem akaró tapsorkán, vidámság, jókedv, derű, kacagás, nyíltszíni tapsok már egyes díszleteknek is, pazar új kosztümök egész tömege, líkőrosztogatás, hangulat a nézőtérben, előre eladott zsufolt házak, egész serog váratlan meglepetés, gondtalan, remek szórakozás. Sorozatos előadások, az utóbbi évek legnagyobb sikere a 3:1 a szerelem javára.

Jóhbnál-jóbb szerepek, nagyszerű komikus helyzetek, fiatalság, szépség, lendület, fény, pompa, elegancia, a revük-revűje a 3:1 a szerelem javára.

A főszerepeket az operett gárda legjobb erői alakítják. Fantasztikus összegekbe került a darab rengeteg új díszlete és a 140 új kosztüm. Valóban az évad legnagyobb slágere a 3:1 a szerelem javára.

A 3:1 a szerelem javára még csütörtökön, pénteken este 9 órakor, szombaton délután 5 óra és este 9, vasárnap délután 6 és este 9 és hétfőn este 9 órakor utolsó bucsuelőadásban kerül meg színre.

Délutáni előadások olcsó helyarakkal. Sárgapitykés közlegény a múlt ciklusok nagy slágere, az operettek gyöngye teljesen a bemutató előadás szerint olcsó helyarakkal szerdán és csütörtökön délután 5 órakor és vasárnap délután 3 órakor van műsoron. — Marika hadnagya operett újdonság két délutáni előadása kedden és pénteken 5 órakor szintén olcsó helyarakkal. — Pacsirta, Lehár örökbecsi nagy operettjének teljesen új betanulásban első délutáni olcsó helyaru előadása hétfőn délután 5 órakor lesz az operett együttes lekválőbbiaival.

Váltson jegyet elővételben a Thalia Magyar Színház fővárosi nivóju előadásaira, amelyek minden eddigi mást felülmúlnak. Minden előadás egy élmény.

LEGUJABB

A népszavazási agitáció megkezdése Bécsben

Eszmefergetés a munkások között. — Neubacher polgármester visszavette a politikai okokból elbocsátott tüzoltókat

Bécsből jelentik: Szerdán este mindenik bécsi SA (Sturmabteilung = rohamosztag) felvonul Bűrckel népszavazási biztos előtt. Ezzel kezdődik meg a választási agitáció, melynek első nagygyűlése csütörtök délelőtt lesz az Anker kenyérgyárban. A gyűlésen Bűrckel beszédet mond, amelyet a rádió is közvetít.

A nemzeti szocialista párt mostléghozzá a munkásokat igyekszik megnyerni. Neubacher bécsi polgármester magához hívatta azt a tizenegy volt szocialista védőőt, akik 1934 januárban Weiselt tüzoltóparancsnok vezetésével fegyveresen ellenálltak a karhatalomnak. Weiselt akkor fel-

akasztották, tizenegy emberét pedig elbocsátották a tüzoltóságtól. Neubacher polgármester most kijelentette, hogy mindenki előtt tiszteletreméltó az az idealizmus, amellyel akkor meggyőződésükért helyt álltak. Majd megkérdezte, hajlandók-e ugyanilyen lelkesedéssel követni Hitlert. Mind a tizenegy ember „igen”-nel válaszolt, mire azonnal visszavették őket a bécsi tüzoltósághoz.

VÉDŐŐRIZETBE VETTEK EGY FŐHERCEGET

Bécsből jelentik: A lapok Mondsee-ből jelentik, hogy József Ferdinánd főherceg mondseei birtokost békeőrizetbe vették, mert gúnyos megjegyzéseket tett az úgynevezett német köszöntésre.

Közép-Kínában új japánbarát kormány alakul

Nanking lesz az új kormány székhelye. Együttműködés a pekingi kormánnyal a japán-kínai kiegyezés szolgálatában

Shanghai-ból jelentik: A japánok befolyása alá került középkínai vidékek már régóta úgy szerveződnek, hogy Csang-kai-sek kormányának uralma alá kikerülve, maguk külön japánbarát kormányt alakítsanak. A szervezési munkálatok annyira előhaladtak, hogy az elmúlt vasárnap már ünnepélyesen ki is akarták kiáltani Nankingban a középkínai kormányt. A kormány elnökül Jang-kun-csi tábornok lett volna, törvényhozási miniszter Went-sung-joa, belügyminiszter Csen-csung, mindnyájan Fukien tartomány vezető emberei. Külügyminiszter Csen-lu lett volna, aki korábban Kínai mexikói nagykövete volt. A többi miniszteri tárcák szétosztása még a következő lett volna: Cseng-lung-ji iparügyi miniszter, Csen-jen-tang pénzügyminiszter, Wan-cao-ju kereskedelmi miniszter, Csin-csi-ehmin igazságügyminiszter.

A középkínai kormány kikiáltása azonban vasárnapról elmaradt. Az oka az, hogy a pekingi kormány a japánok által megszállott összes kínai területet maga akar az egyedüli kormány lenni. A japán diplomácia most egyeztető tárgyalásokat folytat a pekingi kormány és a nankin-

giak között. A japánoknak az az álláspontja, hogy Észak-kínának és Közép-kínának annyira eltérők a viszonyai, hogy mindkét kínai kormányra szükség van. Legfőkébb arról lehet szó, hogy Pekingben valami elsősege vagy kizárólagossága legyen a közös ügyekben az észak-kínai kormánnyal.

A Reuter ügynökség tokiói jelentése szerint Nankingban a középkínai japánbarát kormány mégis megalakul. Szombaton lesz a megalakulás kimondása. Az új kínai kormány a pekingi központi kormánnyal elismeri, s azzal együtt fog működni a japán-kínai kiegyezés alapján.

EGYMILLIÓ DOLLAR A „PANAY” ELSÜLYESZTÉSÉVEL OKOZOTT KÁROKÉRT.

Washingtonból jelentik: A külügyminisztérium kártérítési kérelmet terjesztett a japán kormány elé a „Panay” elsülyesztése ügyében. Az Egyesült Államok kormánya összesen egymillió dollárt kér a „Panay” elsülyesztésével okozott kár megtérítésére és a hátramaradt családtagnak járó segély címén.

Belgium nem engedi át a francia hadsereget Csehszlovákia megsegítésére

Spaak külügyminiszter nyilatkozata a brüsszeli parlamentben az osztrák eseményekről

Brüsszélből jelentik: Spaak külügyminiszter több kérdésre válaszolva a képviselőházban kijelentette, hogy Ausztria csatlakozása Németországhoz némi nyugtalanságot keltett Belgiumban, de helytelen lenne összehasonlítani a belga-német kapcsolatokat a német-osztrák kapcsolatokkal. A külügyminiszter határozott „nem”-mel felelt arra a kérdésre, hogy a belga kormány hozzájárulna-e a francia csapatoknak Belgiumon való átvonulásához Csehszlovákia megsegítésére. Belgiumnak — úgymond — semmi köze a francia-cseh megegyezéshez és Franciaország csapatainak átvonulása Belgiu-

mon, kifejezetten ellentétben állna az ünnepélyes nyilatkozatokkal.

A DOMINIUMOK ALLASFOGLALÁSA CSEHSZLOVÁKIA MEGSEGÍTÉSE ELLEN. A SZUDÉTA-NÉMET KÉRDÉS AZ ANGOL SAJTÓBAN.

Londonból jelentik: Az angol sajtó nem titkolja, hogy a dominiumok nézeti jelentékenyen befolyásolták az angol kormányt abban, hogy jelenleg ne igérjen közvetlen segítséget Csehszlovákiának. A lapok hosszasan foglalkoznak a szudéta-németek helyzetével és a kisebbségi probléma megoldását a legnyomatékosabban ajánlják a prágai kormánynak.

Lassú, de biztos haladás az olasz-angol kiegyezés felé

Londonból jelentik: Az angol sajtó továbbra is a megelégedés hangján foglalkozik az angol-olasz megbeszélések kilátásaival. A római megbeszélésekről érkező hírek a Times szerint megnyugtatók. A haladás a feszültség

enyhülése felé lassú ugyan, de biztos. A Daily Telegraph és Daily Express szerint Ciano azt reméli, hogy áprilisban személyesen Londonba utazhat a végső egyezmény aláírására. A Daily Telegraph szerint főnehézség az abesszin hó-

dítás elismerése. London ehhez a Népszövetség felmentését kívánja. Róma viszont e formáság mellőzését sürgeti. A Daily Express szerint Mussolini rövidesen kijelenti, hogy nincsenek területi igényei Spanyolországban és a polgárháború befejezése után visszaszállítja csapatait. Ezt Grandi kedden kifejezetten tudomására hozta lord Halifaxnak.

Párizsban szintén igen kedvezően ítélik meg az angol-olasz megbeszélések kilátásait és teljes mértékben megerősítik az angol sajtó erre vonatkozó értesüléseit.

Apróhirdetések

Egy szó ára 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. „Cim a kiadóban” tovább: 10 lei. Allástkeresőknek 330% kedvezmény. Legkisebb hirdetés díja 30 lei. — Az első szót minden esetben vastag betűvel szedni a nyomda.

Adás-vétel

Veszek
aranyat, ezüstöt, briliánsot, Herbst ékszerárúház, Oradea, Bulev. Regele Ferdinand 3.

Osorheiu-i
hegyen 9 kat. hold ingatlan eladó. Dr. Borbély ügyvéd, Oradea, P. Unirii 5.

Eladó
Retul Comendatului elején téglaház, sürgősen. Cim a kiadóban.

Eladó
magánházak, bérházak, telkek, birtokok. Popovics iroda, Oradea, Str. Vlăhuta 6. Telefon: 167. szám.

Jókarban levő
fehér gyermek sportkocsi eladó. Oradea, Str. Aurel Vlaicu 23 c

Fekete
zacó férfi öltöny, fekete férfi felöltő eladó. Oradea, Str. Regele Carol II. 19. sz. Chaura.

Melegagy
ablakok és üvegek olcsón kaphatók. Oradea, Str. Vlăhuta 44. Franzezel.

Eladó
Oradea, Str. Petru Rareș 12. sz. telek házzal vagy ház nélkül. — Ugyanott egy szoba, konyha kiadó.

Eladó
2 szoba, mellékhelyisékből álló magánház. Oradea, Str. Pasteur 111. szám.

Hűlőféle

Elveszett
egy ridikül két kulccsal, Str. General Moșoiu-tól — Str. Aurel Vlaicuig. Megtaláló kéri az adja be a kiadóba.

Katalin-telepi
házihoztes árúk megrendelhetők a Szent Vincze intézetben. Folyosóra alkalmas juttatószőnyegek; tavaszi kabátok, strapa ruhának való gyapjuszövetek. Pepita szövet. Erős törülközők. Durva vászon. Finomabb vászon. Cingulus. Telefon: 612.

Mészült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépével Oradea, Str. Regele Carol II. No. 3.

Köszönetességünk

ifj. Kelemen köszönettel, Oradea, Piata Mihai Viteazul (Avram Jancu-utca sarok.)

Tarján
órák és ékszerész, Oradea, Bulevardul Regele Ferdinand No. 8. Javítások olcsón és szakemberként készülnek.

Lakás

Kiadó

május 1-re szép butorozott szoba, esetleg fürdőszoba használattal. Tudakozódni Pr. Mihai u. 6., hátul az udvarban délután 2 órától. Dénes.

Magánház

Bul. Bucureștilor 4. sz. 3 szobás május 1-re kiadó. Értekezni: Oradea, Bul. Bucureștilor 15.

Kiadó

május elsejére utcai kétszobás lakás mellékhelyiséggel. Oradea, Str. Moldova 22.

Butorozott

szoba kiadó. Oradea, Str. Vlăhuta 72.

Egyszobás

konyhás lakás kiadó. Oradea, Str. Pop Danila 7. szám.

Kapualatti

utcai butorozott szoba azonnal kiadó. Oradea, Str. Nicolae Jiga 7. sz.

2 szobás

fürdőszobás kertes lakás kiadó. Evi bér 18 ezer lei. Oradea, Str. Ciordas 46. sz. a.

Kiadó

3 szobás magánház, — Oradea, Str. Barierei 5. Ert. 5—6 óra között.

Kiadó

május elsejére utcai két szobás lakás mellékhelyiséggel. Értekezni: Oradea, Str. Tace Jonescu 41., a kapuval szemben.

Házasság

Házasság

céljából megismerkedni nek lehetőség vidék (özvegy) uriemberrel, aki gyermekének szeretné anyját, magának gondos feleséget öhajt. Leveleket „Fiatalasszony” jellegre a kiadóba kérék.